

Ese de două ori în săptămâna: Joi-a și
Dominește; era cându-vă prețindem im-
portanța materiei, va fi de trei său
de patru ori în săptămâna.

Pretiu de prenumeratiune,
pentru Austria:

pe anu intregu	8 fl. v. a.
diumetate de anu	4 fl. v. a.
patraru	2 fl. v. a.
pentru România și străinatate:	
anu intregu	12 fl. v. a.
diumetate de anu	6 fl. v. a.

ALBINA.

Invitat de prenumeratiune

la
„ALBINA.”

Prețurile și condițiile se vedu în frunza zilei.

Essemplarie gratis — nu suntem în stare să dă, decât în cele mai străudenari casuri de necesitate precum am spusu la timpul meu; dar — dămu carturărilor nostru seraci — bucurosu făcă cu diumetate de pretiu.

In fie rogămu să pre multii nostri restanțiari, atât pre cei cu pretiul Albinei, cât și pre cei cu „Robinson Crusoe” și cu „Legea electorală,” să-si aduca aminte de noi și să ni tramita banii si resp. societele in restantia!

REDACTIUNE.

Budapest, in 3 iunie n. 1875.

Una suta si cîteva alegeri pentru Dietă s-au esecatuit ieri si alalta-ieri in Ungaria si Transilvania — sub nouu regim si dupa noua lege electorală. Intre acestei deputati alesi, asiā calculēdă „guvernamentalii-liberalii,” că — 80 de procente ar fi de partit a loru si — abia cam 20 de partitele opositionali. Fiind numerulu de deputati, pana acum alesi, cam tocmai a patra parte a tuturor deputatilor alegendi, deca si celelalte alegeri ar esf cu asemenea rezultat, apoi Dietă de la 28 augustu 1875 ar dispune de mai mare majoritate guvernamentale, decât ori care Dietă precedente, adeca de bune 7/4. Si tu tot cesta — nime nu crede, cumca acestu ministeriu ar avea să steponă lungu timpu.

Foile opositionali, atât cele din stangă, cât și cele din dréptă, sciu săeduca — argumente bine sunătoare in acea privintia, — antau că, marea majoritate, asiā-numita liberală, nemicu nu este mai pucin decât compacta, si prin urmare cu nemicu mai secura, decât a fost cea a lui Longay, si apoi cea a lui Száry si mai apoi a lui Bitto; ba inca elementele eterogene prin fusione si prin aceste de facia alegeri — inca s'au sporit si agerit; a dău că, majoritatea acestui guvernui s'a nascutu din bună credintia, cmca dlu Tisza intradeveru va mediloci ioste imbanetatiri reali si va delatură iute pericolul ce

amenintia tiéra, ceea-ce insa — nici vorba, ca să fie iute posibile; astfelios bunăcredintia curendu va dispară, facendu locu unui pessimismu generale, dela care curendu va trebui să urme treccerea — său la ună său la altă extrema, — cele din urma experimentării constitutiionali in Ungaria!

Astă este ceea-ce noi pururiă am prevedutu si pentru care pururiă ni-am datu tota trudă dă pregăti poporului nostru. Dupa-ce o data noi ne conviurem, că pre calea si prin 6menii, resp. partitele de pana acă, reconoscerea dreptului nostru national, imbanetatirea stării noastre in vieti publica — nu este cu potintia, problemă si tendintă nostra nu poate să fie altă, decât — din totă poterile noastre a inacută procesul de mistuire a poterilor prin netrebniță a domnilor, si apoi a sustinē si desvoltă morală si disciplină nostra natională in poporul nostru, pentru ca — ori candu si ori in ce forma s'ar ivi necesitatea de schimbare a sistemelui si peste totu a referintelor de statu, noi toti cu totii să fimu in stare a ui aruncă valoarea întrăga in cumpena — intru interesulu causei său celor noastre nationali. De aceea noi am disu si dicem:

Să ni pastrăm morală, prin morală — caracterul national, prin acestu caracteru — consciintă, disciplină si solidaritatea natională; astfelios — ori să ne dripișca, torturedie si teroriedie domnului magiari de la potere, noi ii caușa nostra este santa.

Despre si cătra cercurile noastre electorale!

Nu avem să ne ocupăm in aceasta rubrica mai pe largu de acele cercuri, cu mai multă de alegetori romani, unde diu'a de alegere său nu e desfășurată, său eadă mană ori poimane, pre candu cuvintele noastre abia mai potu ajunge la cunoștința celor a precarii priovescu; ci vocea nostra este mai vertosu indreptata către alegetorii nostri, cari sunt chiamati la urna pe joi si resp. sambată cea de aproape.

In comitatul Aradului si — dupa cum ni spune o informație particulară — și in alu Zarandului, alegerile vor avea locu poimane, luni. Candidaturele nationali — sunt facute bine si sperămu, că eu același zel, cu care ele s'au facutu, să voru si sustinē.

In cercul Sirei si alu Butenilor s'au candidatu — credem pră nimoritu, domnii protopopi concernanti: George Vasileviciu

si Const. Gurbanu. Să bagămu bine săma la această! — (NB! In Pescică-romana alegetorii nationali prin autoritatea politica au fost opriti a tienē adunare pentru dă pune contra-canclatului lui Csemeghi!) —

Din pările Bihariei reporturile mai năue au fost calificate de a ne implă de pesimismu. Ni s'a descooperiu, că — totă misericordia electorală aru fi fost condusă de un ciarătanismu condamnabile, că — in cercul Tîncu s'ar fi facutu mare larma natională, pentru ca conducatorii să potă vinde mai scumpu mandatul dlu Lipovszky, ceea ce ar fi si urmatu. In cercul Alesdului — tocmăi asemenea! Aci ar fi pusu numai ea de betjocura unu candidat romanu, dar — nici acelă — dintre naționali. Despre candidatii romani din Beiusi si Ceica, domnii Cosma si Al. Romanu, foile guvernamentali sustinē că — ar fi declaratii aderinti ai partitei asiā-numitele liberali-guvernamentali; cea ce noi nu credem; n'avem causa să credem.

Din pările Satumarelui, Cetăței-de-pătra, Crasnei si Selagiului — ni lipsescu orice reporturi mai positive; si asiā — trecem la cercuire din Banat.

Despre cercurile — Caransebeșului, Făgetului, Oraviei si Sascei, mai la vale in cunprinsul acestei numeroase onorabilulu citorilor deslucirii destul de lamurite.

In cercul Iugosului, multi dintre ai nostri si dintre străini — tienu candidatură nationalistică a dlu Bradiceanu de o formalitate găla, său — dōra de o incercare gratuită.

Déca ar fi asiā, apoi ar fi spre rusinea: antau a marei si vestitei inteligintie naționale; a dău — a marei majorități romane de alegetori de acolo. Cu glumă si siagă — fresco că nu se poate invinge, dar — nici onoreu nu se poate salva. Vede deci, cum si voi face detorintă — popor si inteligență.

In cercul Antonescu, ca guvernamentalistu — prin naționalisti nostri, intempsa cele mai grele cercuri. Cei din fruntea comitatului, precum si cei din Comitetul central in Budapest, si-aroga a dispune de dlu Antonescu ca de o unelte oră; ei lu-menă cu forță la Sasca in contra lui Babesiu; densul resiste si — vră să se sustina in Bocia. O deputație de 3—4 bieti retacită din pările Sascei, inca staraucesc cu domnii. — Noi er dicem poporului alegetorii si inteligenței sale: *fili cu oea mai mare privighiare, ca să nu devină predă a intrigei!*

In acelu cercu cea mai mare confuziune a urdi'o intriga rafinată — a faimosului pop'a Aleșa, carele insa in fine fu demascat si — nesmintită are să sărbăzam'a. Dlu Eppu Popasu si cu ven. Consistoriu — acum s'au nici o data au să dovedescă că nu conoscu crutiare facia de traditorii celoru sante. Toto datele sunt in manele noastre; numai timpul asteptăm, si — o să arătăm lumei, că — ce a inventiatu

representantele clerului din Dieceesa Caransebeșului, ca deputat in trei ani de dile, in Budapest!

In cercul Zorlentinului — er întrigă este carea si joca alaripulu. Conferinția ce s'a convocat prin foia nostra, a fost cotrobita de agentii si unelele intrigantilor, si dupa ce totusi planul dă candidat de a dreptula pre unu contrar al Romanilor n'a reesit, s'a recandidat dlu Petricu, cam in contra voici sale, adeca — dupa cum se dă cu soțoa — asiā, ca in diu'a de alegere elu să se retraga si să remana — Patyanszky sin-guru!

Facia cu această intriga domnescă, cărei pe semne si dlu Petricu i servește de unelte, noi provocam si conjurăm pre toti inteligenții si alegetorii romani de onoare, ca cu totii să fie la alegere si să-si facă detorintă, punându in momontul decisivu pre oricare barbatu conoscutu nationalu de candidat si staruindu la multimea alegetorilor romani, ca pre acelă să-l aléga si astfelios să-si salvedie onoreu!

Trecendu acă la comitatul Temesului:

In cercul Moravitei — nu se revere, decât ca ai nostri să se infacisiedie cu totii la locul alegerii; inteligenția este brava si compacta si — insisi alegetorii nemiti nu ni se arăta contrari! Caracterul inteligenției noastre a invinsu. Numai lasitatea alegetorilor său — niscari brutale foră-de-legi din partea domnului de la potere, ni-ar potă impiedca invingerea. Apoi — de ar scri, de ar priece poporul nostru, ce mare interesu are elu, ca să invingem noi in acelui cercu!

In cercul Recasiului, pre candu preșteimea națională se sforțioa a pasi — cu propriul candidatul național, anume cu predelemnul protopopu G. Cratiunescu, si striga pre toti alegetorii la urna, dlu vicariu-progrevor — Petropieciu din Budinti, ca — toti sub respundere se — teptarea sa in comune. Dar cea lală inteligenția si cu alegetorii naționali vor scri — speram — a-si face detorintă.

In cercul Rittbergu si Clacova — preșteimea națională prin unii corifei ai scri a fost promisa străinilor, er învestitorimea fiindu foră conducere, a decadiutu in spatiu. Ei bine: noi pretindem de la aceia ce se dice sufletul poporului, pastori si conducatori turmei, ca — chiar in acestu ultim momentu decisivu, să vina să si facă detorintă si cu alegetorii naționali vor scri — speram — a-si face detorintă.

Suntemu provocati din ambele cercuri de omni — pucinu insemmati, dar cu atât mai curati la anima, ca să recomandăm peatru ambe cercurile barbatu domni de candidatura, barbatu pentru cari noi potem stă bunii, că — si-vor face detorintă ca Romani si ca patrioti buni.

FOISIORA.

↔

Trei cruceri! cine dă mai multu?

(Dupa „S. T. Blatt.”)

Oh! Domne! — da, am traitu noi si pe tempurile cele pocite ale domniei absolutistice. Nu-mi pică nici priu minte să le premarăscu; ba si acumă mi-cade reu, daca mi-aducu aminte de capetele cele instruitate si de gulele cele aurite ale judecătorilor, si apoi si de coifurile gendarmilor! Si cum nu! căci in acele vremi nu aveam in tiéra libertate, ci numai legi aspre si apoi se cerca si ascultare orbăsca, pona si de la domni!

Muncitorii celu harnicu pe acele tempuri — inca nu era alegetorii! Elu se odihnu incesc in tota séră pe prisma din naintea colibitiei sale, si fumandu căte o pipă de tutunu, povestia cu nisei despre lucrările casnice, pana candu femeia i pregătia cin'a. Si avea lipsa de odihnă muncitorulu harnicu, căci pe la anii 50 si 60 erau totu de grele de munca, de 6ra ce ceriul si versă din pris-

sintia binecuvătarea asupra campielor noastre; cetatenii de omenia si harnici deci aveau multu de lucru, dar aveau si bucate si vinu si si — bani! D'spois i potea să se odihnușca dupa munca, căci — pe langa aceea că avea cele de rendul trafului — inai avea si mangaiarea că drumurile erau tote casă pe măsa, cei cu degete lungi jaceau prin prisorii, procesele i se curmău si deslegău in celu mai scurtu tempu, cei perde-véra si vagabundi erau trasi la dars de săma si adusi la ordine; cu unu cuventu: pe acelea vremi pocite tote incurcaturele si involucrele se curmău si regulă la momentu.

Deodata ince se observara nesce peraturi si siopto tainice ce rezulta din cladirile sistemului care domnia. In boldirea poternica a unui cutremur de pamentu indepartat si latise poterea sa cutremurătoria chiar pană la urechile muncitorului ce ordihni pe prisutia si-si petreceea liniscitu intre casanii sei. Elu audia peraindu si procindu, si apoi suspinandu si gemendu. Dar ce i pasă lui? Elu si avea colibită sa cu gradina, avea pe langa sene pe casanii sei indestuliti, avea mosioră

si si avea bucate si bani si — nu era detorintu; de ce dura să-i si pase lui?

Peraiturele si poeniturile se audiau din ce in ce mai tare, si indata se surupă celu de antau turnu ce scută si aperă cladirile absolutistica a statului; musicantii cantau triumful si atunci se redică toastele pentru caderea lui Schmerling! De tote este insecce i pasă muncitorului ce se odihni sără liniscitu naintea casutiei sale? — Elu era de departe de surupaturi, si privia deci zimbindu la cele ce se templau si la cele ce i spuneau carurari cu cuvinte frumoase; nemica inse nu-lu ingrăziă din totă căte se templau, căci elu avea de totă si nu era detorintu nemeniu si cu atât mai pucinu lui Schmerling. Elu deci si urmă lucrurile sale peste septembra, er dominică si in serbatori si-petrecoa prin adunările serbatoresc ale satenilor. Toto i mergeau bine; elu se sculă voiosu si indestulit, si se culca liniscitu. —

D'apoi urmă susete si puenituri si tresnete si a dou'a si a trei-a 6ra intre murii si temei ce domnia si vecinii din totă pările strigău: „Libertate! libertate!!“ — Atunci in-

pura a amblă prin tiéra omeni cu un'a din cele mai rari missiuni. El intreba de marimea dărilor, numera fumurile si chiliele de locuitu si pregătia liste peste liste: atunci se conscrisera alegetorii. Muncitorii incepura a se intruni in adunări, er cărturarii ii imbutau cu vorbe frumoase si din totă pările resunau bandile musicale si cioneniturele de pachara. Aerul era capaciu de o negură desă, asupra careia se aruncă radiele unui murgit de demanetă si asiā nu potă vedea este in departare, dar chiar de aceea cu totii visau la unu viitoru frumosu. Se incepă si lupi si astă implu cu vervu urnă electorală de biletele deosebitelor colori de partida, si din urnă electorală resară celu adesu incununat cu aureolă incredere; elu era omul care prin renascerea sa potă face totă, er muritorulu pre care lu-straa formasera in faceturii de minuni. Si totă partidele premară si serbatori si pre facatorii loru de minuni. Fantasi a muncitorului eră turburata si elu strabatea cu speranță a toti nuorii cei groși si rumpă totă pedecele. Muncitorii postise pre multu, obicitu de

Noi — consultandu-ne și cu alti omeni binevoitori ai poporului roman, aflăm cu cale a desemnă și recomandă:

Pentru cerculu **Rittbergului** de candidatu nationalu liberale pre reverendissimulu d. parochii romanu si ases. consistoriale **Pavelu Miulescu** din **Biserica alba**, barbatu invetiatu si de caracteru nepaturi: ér

Pentru cerculu **Ciacovei** — pre dlu advocatu **Pavelu Rotariu** din Temesibra, alu carui nume este strinat si laudatu in Banatulu întregu.

Déca facia cu astfelii de barbati demini, in acelle cercuri s'ar asta intieleginte romanu, carele să recurgă la strainul nomenoscu, său conosecutu numai dupa neperasarea său chiar dusmanu sa facia de noi, apoi acelu căturarui romanu ar dovedi că — nu merita numele — nici de romanu, nici de intieleginte.

Noi deci provocăm si conjurăm pre totu alegotoriulu romanu de anima si conscientia din numitele cercuri, să se infacisiedie ne-a peratu la alegere, si acolo punendu-se sub conducerea aceloru domni preoți si invetiatori, său să a altoru căturarui nationali, cari ar pricepe si asculta de vîcea nostra, intru interesului onorei noastre, să propuna si aléga de depunere — in cerculu **Rittbergului** pre parintele **Miulescu**, ér in alu **Ciacovei** pre dlu **Rotariu**!

Să nu mai amblati cari in cale, său a ve indot, său a cercă dupa voi a ori programele aceloru domni pre cari vii recomandămu; incredeti-ve nouă să-i al-geți; pentru urmări — noi vom responde. —

In cerculu Bisericei-albe mane, domineca — Babesiu să-va face darea de séma si va recomandă de candidatu, in co'utielegere cu corefeii fratilor serbi — pre dlu Alessandru Trifunatz. —

Frati alegetori romani! Este momentulu supremu, candu trebuie să ve rogămu, să ne ascultati; să ve puneti érasi o data in miscare — pentru voi, ér nu pentru altii; să dovediti că — atunci candu legea vi dă unu dreptu, pricepeti a ve folosi de elu — dupa boldulu ani-mei vostre romane, ér nu dupa amagirea său porunc'a acelora, cari pururiā au privit in voi o turma necuvantatoriu, buna numai de menat din-apoi, de mulsi si de tunsu, de prinsu in jugi si de dusu la macela!

Ur'a intre Romani si Magiari.

Déca sunt popóra sub sóre in alu carora interesu vitalu nu pote să incapă ur'a si dusmanu a reciprocă, apoi Romanii si Magiarii fora tóta indoiél'a stau la primulu locu intre acestea.

De o suta de ori noi am pronuntiatu si documentatutu acést'a si — de o suta de ori au recosentutu acést'a cei mai des-tepti si onorabili nationalisti magiari. Ei bine, si cum óre se face totusi, de — dusmanu aintre aceste popóra tiene, ér ur'a — pe dia ce merge cresce, incătu mereu par' că se apropia de culme! - -

sil'a menatorale, si acu vinetu libertăti li in-veselia facia si li mangaiá anim'a, ér speranța li ingană si li se imbiă a li impleni do-rintiele in viitoru!

Dar — oh! acești facetori de minuni si aceste sirene corpulonci de urme electoralii — au fost rei dascali. Greutatea eea mare a libertăti de a decide asupra sortii sale, pre responsabilitatea propria, se incarcase pe umetri unei generatiuni du totu slabe si ne-regata; acéstă greutate inse potu să o portă numai generatiunile cele mai copte, mai probate si mai ocelite. De aceea acéstă genera-tiune slaba si amețita se clatină si inclusivă sub greutatea ce nu o potea portă — pana ce in urma cadiu. Si atunci diso Libertatea catra acestu poporu: „Tu nu esti inca pentru mine!“ ér spiri-tele recurate o apu'ara in tóte părtele prin poporu si-si impletira planurile de amagire si

D'apoi si ven' indata a dou'a alegere, caci mandatule de la prim'a au espirat d-jă. In tóta tier'a de a lungulu si de a la-tulu resună: „Érasi alegeri de deputati!“ „Érasi alegeri de deputati!“ Si acu se incepe draci' cei mai probati alungara pe cei mai slabii. A urmatu apoi, că nu s'au mai observatui pan' acilea de nimicu, dar nu numai ici ori yjei si poenituri si surupaturi si gemete numai in cladirile sistimei de domnia, ci multi audiui poenindu si perseindu si printre pareti colibutiei loru propriu. Ca prin o fa-

Două insule langa o laltă, un'a de granitu, cealalta de marmure, incunju-rate de valurile isbitorie ale immenselor mări dusmanoșe, in locu să se spriginesca si radime un'a pre alt'a, să se ajute un'a pre alt'a, ca să-si sporesca poterile, pen-tru ca cu poteri uuite, valoroșe, să pătre-siste isbirilor elementelor straine, dus-mane, — ele se fréca si se mananca un'a pre alta nescatatu si eu ajutoriulu valuriilor ce le incunjura se slabescu sistematicesce! Cum vine acést'a?

Magiarii si Romanii, incunjurati juru imprejurii si chiar petrunisi si sfasi-ati priu mediloculu loru de peternicul element germanu si slavu, — cum se pote ca ei, in locu să-si intindia manele si să-si imprenne poterile fratiesce, pen-tru ca prin acéstă impreunare se aduca la impreunare si conlucrare armonica si pre celealte elemente de prin prejuru, ele de secole se dusmanescu si mai ver-tosu de cătev'a diecini de ani se apăsa si strin-torescu si slabescu sistematicesce, astfelii nutrindu-si ur'a imprumutata in anima!

„Alföld“ din Aradu, fóia magiara ce mai nainte era deákista, ér astazi se numesce liberal-guvernamental, in nr. seu 136 din 17 iuniu, cu o emotiune do-ișa vorbesce despre ne'ntielegerele si dusmaniele dintre Romani si magiari, si — vaierandu-se asecură, că — nu vede si nu pricepe, pentru ce cause foile ro-mane vérsa atât'a mania si ur'a asupra magiarilor? Precum d'alt'a parte nu vede si nu pricepe, cum de guver-niul, resp. procurorulu de statu sufera atât'a agitatiune din partea foilor roman, numindu aci specialmente pre „Gu-r'a-Satulu“, — afectandu o ingrodire de cuprinsulu pana si alu foilor nóstre umo-ristică !!

Ei, „Alföld“, sustiene seriosu si cu tóta firmitatea, că — nu essiste nici cea mai mica causa de nemultumire, de superare si mania — la Romani, tra magiarilor, astfelii in căi déca nutritoriu nemultamirei si manie intrebati se spuna că: — ce felu dreptati suferu Romanii? Intr ei, mihi ar scă se dica unu cuvent

Scriitoriu din „Alföld“ éta ce maniera adopta: Ei u mi a lingusí in celu mai desmerdatoiu modu pre poporulu romanu, adeca — sciti, pre plugari, pre tieranii cei simpli si apoi a li denunciá reutatea si stricatiunea conduceatorilor sei, a acelora, cari i vor-bescu de apesari si nedreptatari din par-tea domnilor magiari si de opositiune in contra acestora.

Ei, scriitoriu din „Alföld“, jöra la unulu Ddieu, că — tare doresco si chiar acuma ar fi timpulu, să se intielegă si impace „poporulu romanu“ cu domnii magiari, pentru ca acesta să-l scape din ghiarele seducatorilor ffi ai sei —

să-l multumescă materialmente si spi-ritualmente; — pentru ca, in casu de lipsa si ne-casu să-l aiba frate si patri-oțu aduceratu!

Asi merge acést'a două colonie in-trege.

Noi suntemu convinsi, că — ori-care căturarui alu nostru din poporul va ceti despre acéstă vóce dulce a d-lui de la „Alföld“ cătra poporulu celu simplu alu nostru, si-va aduce aminte de fabul'a, unde vulpea betrana — svatuesce pre gaine, să se lapede de catielandrulu ce li stă totu la usă si totu in cale si le pazesc, si — să ese prin alte strunge său crepature afara si să lege fratietate cu diupanes'a vulpe betrana si să se pună sub scutul ei si să se incredia conduce-rii ei, legându fratietate eterna! Dar noi — nu vom glumi, ci vom vorbi seriosu.

Dlu dela „Alföld“ — nu pricepe, nu concede, că Romanulu ar avea cauza de superare si chiar de mania asupra domnilor magiari; elu pretinde că Roma-nulu se impartasiesce de tóte drepturile si bunetatile chiar casti magiarulu.

Acést'a este — a se face prostu, tie-nendu firesce — pre poporulu nostru prostu.

Noi suntemu convinsi, că déca ci-neva ar oferi magiarului in patri'a sa, acea sôrte, aceea pusetiune, acele condi-tiuni de vietă publica in statu, precum este cea ce ni-o impunu nouă Romanilor in patri'a nostra stravechia — dom-nii magiari, magiarulu ar respinge-o cu indignatiune si n'ar primi-o o data cu capulu, si — ar conspira si complotă, si ar dă man'a cu toti inamicii Tronului si ai tierii, pentru d'a subsepa tóte si de-a-si eluptă adeveratele conditii de vietă si desvoltare nationale. Dovéda ni este is-toria trecutului.

Noi suntemu convinsi, că magiarulu, déca cine-va in patri'a sa ar avea cutesarea, de a-i dictă lui legi, asiă pre-cu ni dicta nouă domnii magiari, de a parti folosele publice, oficiale si drepte-ile, asiă cum imparte la noi domnii giari, — de a inghitii tóte milioanele cetăbu, respectăvăt' secretele sale si numai ntru cultur'a nationale a fililor sei, m facu domnii magiari astazi in pa-la nostra: — noi suntemu convinsi că magiarulu acést'a n'ar suferi — o dia, că indignatiunea si ur'a sa in contra unui atare tiranu asurisit — nu s'ar deșteptă succesiunile in diecini de ani, casi in posomorit'a anima a Romanului, ci ar es-plodă ca petroleulu aprinsu si ar aruncă la momentu tier'a in flacara!

Ei bine, cum dlu dela „Alföld“ pote să se mire si să nu pricepă, că — si in a Romanului langeda anima, prin necur-mat'a, cea mai temeraria si barbara dri-pire a ei in piciora, incepe a se produce mereu mereuasiu acelasiu sentimentu de — ne'ndestulare, dorere, necasu si-ura! —

Si acu se deșteptă muncitoriu; ele nu mai dă nemicu pe fagadueli góle, ci si-intorce spatele la rogări.

Astu-feliu muncitorulu celu ce odihni-a linisitul po presmută sa in tempulu absolu-tismul, candu nu avea libertate, — a ajunsu acu prin libertate a fi liberu de totu ce a avutu si la urechia i totu bate tob'a: „Trei cruceri, cine dă mai multu?“ „Libertatea domneșca, a facutu in tier'a nostra pe tieranu érasi sclavu!“

Chiar in septemanele trecute buletinulu oficiale alu Ministeriului magiaru publică o licitatiune, dupa carea cas'a lui St. Pau-loviu din Stu-Andrei, la 28 iuniu a. c. se va vinde — la alu duoile terminu si sub pre-tiul estimatiunale, ér acestu pretiu este duoi florini valu'a austriaca; 10% adeca 20 cr. v. a. sunt a se pune vadiu, si solvirea are să se faca in tempu de siese lune!!!

Cătu tempu ni va mai trebui óre să fimu sub steponica magiara, ca să ajungem pe calea constitutionii si fericirei magiare — a ni se vinde casele cu

Dar vicleanulu dela „Alföld“ — scă pricepe pre bine cau'sa si starea lucruri, căci altmintrelea, déca intr'adeveru si dorí elu impacatiune en Romanulu si bas'a dreptătii, atunci ar incercă o bun-intielegere cu sufletulu, cu mintea, si intieleginti'a cea mai buna a poporului ér nu — eschiderea si delaturarea acu-stei'a si — pactarea cu plebea cea simpla cea — in decursulu secelor de atâte ori pacalita si pusa sub pieioru!

Séu — voi domnilor magiari pre-tindeti că intieleginti'a romana nationali ce pretinde drepturi nationali — es-tricata? Ei bine: apoi atunci a vóstra carea pretinde si sustiene astfelii de drepturi eschisive, de dicece ori trebue si fie mai stricata! Asiā fiindu, apoi de-puneti've voi, totalminte stricatii domni si inteliginti magiari la o parte si — lasati-ne pre noi Romanii, asiā cum suntemu, si ne intielegem cu poporul vostru celu de la tierra, celu nestricat si — vi stănu buni, că — cu elu bun'i intielegere, fratietatea cea mai sincera curendu va fi intemeiata; căci acel popor alu vostru este onorabilu, na-tionale, si — nu are tendinti'a, nu si-a facutu de problema, de scopu alu vietieis essintatii impilarea si storcerea altor popóra!

Ur'a există, ur'a cresce pre dia ce merge; „Alföld“ a facutu propunere, noi — facem contra-propunere spre ince-tarea reului. —

Budapestă, in 2 iuliu n. 1875.

(Satisfactiunea ecclastante pentru noi si o palma buna peste facia d-lui min. Tisza, in insusi organulu seu!) Da, dlu min. Tisza — n'a vrutu să scie si să reconosca, că moralitatea publica, in imperatiua magiara, si special-minte la natiunea cea alăsa, a decadutu in-fricosiatiu, a perita chiar si că chiar acést'a este cau'sa tuturor relatoru din tiéra. Cetitorii no-stri si-vor mai aduce a minte, cu ce sofismu, cu ce indignatiune, dlu min. Tisza, sambata nainte de inchiderea Dietei, respinse descoperirile de acéstă natura ale lui Babesiu; si acum — etă cetimugră negru pre alb, chiar in fóia d-lui — ieri, nr. 180, pe pagina prima constatatu adeverul sustinutu de noi, subscrisu de unu partosanu Dömény József, ér de redactiune intarită prin observatiunea: că — „autoriulu a vorbitu din sufletulu re-dactiunei, carea subserie totu cuventul.“

Si acum — én să vedem, ce dice, ce constata dlu Dömény, si ce subserie cu ambe manele organulu d-lui Tisza?

Ei, dlu Dömény, aréta, că moral'a poporului magiaru este afundu subaspata si chiar ruinata, incătu — celu-ce essamina si conosce acést'a, trebuie să se ingrozescă!

Ei, dlu Dömény, dice că déca ruin'a si-nantiale este mare in tiéra, apoi stricatiunea poporului magiaru este o aparitiune si mai pericolosa.

Ei, dlu Dömény constata, că căte-ventari a deputatilor si ale candidatilor, tóte au vorbitu despre calamitatea finantiare

Si acu se deșteptă muncitoriu; ele nu mai dă nemicu pe fagadueli góle, ci si-intorce spatele la rogări.

Astu-feliu muncitorulu celu ce odihni-a linisitul po presmută sa in tempulu absolu-tismul, candu nu avea libertate, — a ajunsu acu prin libertate a fi liberu de totu ce a avutu si la urechia i totu bate tob'a: „Trei cruceri, cine dă mai multu?“ „Libertatea domneșca, a facutu in tier'a nostra pe tieranu érasi sclavu!“

Chiar in septemanele trecute buletinulu oficiale alu Ministeriului magiaru publică o licitatiune, dupa carea cas'a lui St. Pau-loviu din Stu-Andrei, la 28 iuniu a. c. se va vinde — la alu duoile terminu si sub pre-tiul estimatiunale, ér acestu pretiu este duoi florini valu'a austriaca; 10% adeca 20 cr. v. a. sunt a se pune vadiu, si solvirea are să se faca in tempu de siese lune!!!

Cătu tempu ni va mai trebui óre să fimu sub steponica magiara, ca să ajungem pe calea constitutionii si fericirei magiare — a ni se vinde casele cu

„Trei cruceri! cine dă mai multu?“ —

si materiale a tierii, nici un'a insa n'a atinsu despre si mai marea calamitate morale, carea este si mai mare.

Edu, dlu Domény a scrisu, ér redactiunea foii lui Tisza a intarit — acestea:

„Din prepastea caderii materiali, adunandu-ne poterile inca mai este cu putintia se ne redicămu si se ajungem la o stare mai buna; dar — din aduncimca vertegiului caderii morali — inca nici unu corpul nu s'a aruncat de sine intregu si sanatosu afara.“

„Măcar de n'ar succede cărmuirii de astazi straduienta apro binele materiale: numai déca ar poté se indrepte moral a ruinata a poporului magiaru, si — acesta carmuire va binemerită de natuine!“

Apoi dlu Domény trece la coruptiunile de la alegeri si provoca pre fie-care omu de omenia si specialminte diaristică, ca se păzește, ori din care parte ar veni coruptiunile cele fora de lege, si se denuncia si isbescă foră crutiare pre acel'a, ori cine ar fi ei, cari — privescu poporulu de o ciurda de vite si lu-vind: dupa capete si cari ast'elui — prin batjocurirea legii voru se intre in santuariul legelatinnei!

Si acuma, dle ministre Tisza Kátmán, vei mai avé curagiul de a dice, că „Albina“ scornose faradelegile nemului Diale si organelor publice din tiéra?

Noi — suntemu satisfacuti prin vócea din „Elbenör“, ér dlu min. trebue s'o senta ca o lovitura grea asupra sa

Antai'a proba si isbanda.

Alalta-ierii joi, in tiéra intréga se aleseara 81 de deputati; in capitolu 8.

Acum trei ani sub Longay, aici in capitala fusera trantiti infriconsiati cei trei opositionali — Jókai, Csernátony si Vidats; insolentia deákistilor triumfatori — Radecza, Steiger si Tavaszny era desifianta. Nu vom uită nici candu desconsiderarea cu care in modu ostentativ se portau aceste mediocritati facia de contrarii loru devini!

Se facu estu timpu fusjonea; Deákistii dedera mana cu Tisaiastii si se credeau ascurati in positionul loru, ocupate sub Longay, Szláv, Bitto. Vai co amagire! Alegorile de alalta-ierii ni probara in modu eclatante acel'a.

In contra — ingamfatului deákistin, seu proprie Longay — etatienilor, alegorilor, s'a pus can-didatul fusionatului stangaciu Horn; in contra lui Steiger — Jókai, in contra lui Tavaszny — Csernátony, si abia se putera, candu — dupa agitatiuni inordonate, dar gratuite de căte-va dile, eci duoi d'antaiu trebuia se retraga cu rusine; ér bietulu Tavaszny — in lupt'a electorale la scrutinu cadu cu rusine!

Si — astfelu de aparitiuni intre cele 81 de alegeri sunt — celu pacinu 30!

Ce va se dica acel'a?

De buna séma — nu alt'a, de cătu că — sub Longay — etatienilor, alegorilor, s'a impusu acel candidat guvernamental prin presiune si coruptiune; ei n'au fost incredinti, alesii de buna voia, din convingers a majoritatii. Deci astazi — disparsou de langa ei poterea de susu, alegorii se desfaconu de cătu ei, casii de cătu o unelte netrebucu!

Ei binu; au la noi n'a fost totu asiá? Au se va asta omu de minte si onore, carele se crede, că — pop'a Alecsa a fost alesulu poporului din cerculu Sascei, Besanu alesulu poporului din cerculu Fagetului, Gozmanu, alesulu poporului din cerculu Alesdului, Vladár alesulu poporului din cerculu Oravicii, Sende Béla — incredintu celor 40,000 de Romani din cerculu Lugsosului, etc. etc.

Stupiditate si mintuina!

Luati astazi — presiunea si coruptiunua si insielatiunea de pro Romanu, si — déca elu undeva in cercurile sale va alege ungru, domou, dusmanu national, apoi — se ne scoteti cu tiegani din tiéra!

Stabu si simplu este Romaoulu, stricatu si prostu — nu; dar — are multi fii netrebuchi, adeca demoralisi si corupti de domnii magiari, apoi — pro cătu timpu domnii magiari sunt la potere, acei fii stricati ai poporului nostru — firesce si joca alaripulu. Vine si insa i s'abanda si la noi; si — va veni ea si asupra d-lorui Tiszaisti, cei ce se ingamfa la potere!

Tôte sunt probe eclatanti, că la noi in Ungaria — nici libertate, nici lege, nici adeveru; dar — nici pace si stabilitate. Tiéra de prédă.

Instructiuni pentru alegerile de deputati.

Alegorile pentru Diet'a viitorie se incepura cu prim'a iuliu n. a. c. Precum cu oca-siunea conserierii de alegorii si a reclamă-rlorii ni-am tenu tu de detorintia se avisamu

neintreruptu la dispusetiunile legii si se le splicămu: asiá si acumu grabim a improspeta alegorilor si dispusetiunile legii electorale cu privire la insusi actulu de alegere.

Este cunoscutu că ministerul de interne a dispusu in vertutea legii electorale ca alegerile se se temple in töte cercurile in cele de antaie dice dile ale lunii lui iuliu st. n. a. c. Comissiunile centrali au si luatu dispusetiunile necesarie in asta privintia si in intellesulu §-lu 57—61 inchisive au prescriptu dilele de alegere, au alesu pe sém'a fie carui cercu electoral presiedinti si notari si apoi si deputatiuni scrutinatorie, ér despre töte dispusetiunile luate in sensulu legii au trebuitu se fie inscintiatu töte comunitatile celu pucinu cu trei dile nainte de diu'a alegerii, dupa cum prescrie §-lu 62. Noi inca am publicat dilele de alegere căte ni-au fost cunoscute; ér acu atragemu atentinnea alegorilor nostri la urmatorele:

Alegorile de deputati peste totu se incepura la 7 ore de demaneti in loculu si diu'a pre-pinta, unde dara au se se adune alegorii, inse nu este iertatu se duca cu ei nici unu feliu de armi ori bate. §-ii 65 si 68.

Fiecare alegorius are dreptulu dupa §-lu 70 ca se propuna in cerculu seu electorale unu candidatu de deputatu. Acesta propunere are se o faca presiedintelui electorale in scrisu, in diu'a denainte de alegere seu — celu multu intr'o diumatate de ora dupa deschiderea actului de alegero ceea ce se face la 7 ore de demanetia. Asemenea are droptu se denumesca unulu ori duoi barbati de incredere pentru de a controla acestia identitatea alegorilor la votare si apoi are dreptu se céra de la presiedintele electorale si o adeverintia despre aceea, că pe cine a propusu elu de candidatu. La acel'a trebue bine luatu de séma, căci daca nu se propune candidatu in acestu tempu: atunci fiindu numai unu candidatu, acest'a se prochima prin presiedinte de deputatu alesu, dupa cum prescrie §-lu 71. Candidati potu se puna numai do cei ce au dreptulu de alegere in 6re-care cercu. Apoi deschidiendu-se actulu de alegere, 10 alegorii trebue se céra vearea, déca sunt candidati mai multu de unu.

Dintre cei ce sunt introdusi in liste si se potu impiedoca nici unulu se nu votodie, daca la votare sunt admisi alegorii numai in cerculu unde-su conserisi. §-lu 73.

Desi ordinea dupa care votedia comunale este statorita de mai nainte si desl parteniorii unui candidatu au se merge la votare cei din o cumuna toti unulu dupa altulu, — totusi cei ce s'a intardiatu pota se votodie si mai po urma, dupa cum prescrie §-lu 75. Dar trebue se se bage de séma, ca se nu intardie nici unu alegorius mai multu de doue ore dupa ce s'a gatatu votarea dupa ordinea statorita de mai nainte pentru votarea dupa comunie si adeca dupa ce presiedintele a asteptat doue ore se mai vina votanti, căci dupa §-lu 83 atunci nu se mai primește voturi.

Trebue se se mai iece in séma, că alegorii se respice acuratul numele candidatului si celu de botediu si connumele, căci altu-cum poate se li se privescă votulu fora potere, dupa cum prescrie §-lu 78.

Mai atragemu atentinnea alegorilor romani si asupra urmatorilor §-i din legea electorale:

„§. 96. Cine unui alegorius seu cui-va din famili'a aceluiu — dà seu promite bani, valori de bani, seu altu careva folosu, seu lu-ameminta cu detragerea vr'unui folosu, pentru ca se votodie seu se nu votodie pentru cutare candidatu, seu se se abtinea de la votu totalminte, seu pentru că a votatu pentru cutare candidatu, — se va pedepsa cu suspinderea droptului seu de alegero pe trei ani si cu globa in bani pana la 1000 fl. seu cu inchisore pana la 6 luni.

„Totu sub acel'a pedepsa cade si acelu alegorius, care a primitu bani, valorile de bani, seu alta favoru ce i sa datu lui, seu vr'unia din famili'a sa, pentru scopulu are-tatu in acestu §.“

„§. 97. Cu pedepsa statoritata in §. precedente este a se pedepsa si acel'a, care pentru scopulu amintit in acelu §. tractédia cu mancari seu beuturi, precum si acel'a, care primește aceste tracte.“

Prin urmare alegorii romani se nu se tema de cei ce ii-ar amenintia, căci este leacu pentru ei; dar se se ferescă a si primi ceva de la ei, căci are se li amble reu, daca vor fi arestatii.

Acestea le am aflatu de lipsa a le impropstă alegorilor romani in ajunulu alegorilor.

Comitatul Severinului in 30 iuniu n.

(Agitatiunile stepanilor nostri) in contra legii si dreptatii, au luatu unu caracteru no mai pomenit; ele nu sunt mai multu — cutesatorie, ci nerusinate! In töte pările se facu cercetari si arestatari in massa. Din Cornea si din Domasneu s'a arestatu la vr'o 20 de insi, si ieri pleca Ioanescu la Bozoviciu, ca se investigatie, arestare si intimidatie. Poporul inca, prin darea do séma a dului Generalu Doda, s'a desceptat fără si este cu grec a-lu deslipi de catra dreptulu seu si a-lu mană in braciale contrarilor sei, ce — batjocurindu-lu si asuprindu-lu voiescu a-lu fericit!

Adunarea pentru darea de sema si candidare, ce se convocase in Caransebesiu pe 21 iuniu, inca era se impedece, dar granitieri condusi de cei mai bravi intieleginti ai loru au evitatu si suferit töte, numai ca se ajunga la scopu.

Ionescu, capitanul politiei, era cu concediu de dñe luni in bâile dela Međedja, dar a fost chiamat prin mai multe telegrame, si se dă cu socotela, că densulu avea se faca scandalu, cea-ce inca in facia imposantei tinerute a multimei n'a cutesatu, ma nici nu s'a arestatat de facia!

In Bosoviciu, presentandu-se candidatul regimului dlu Herglotz, poporul l'a in-timpinat cu — „se traiésca Generalulu Doda.“

In mai multe comune poporul priu reprezentantii comunali a suspinsu pe primarii comunali, pontru abusuri de oficiu, si acuma comitatulu vr'e se-i sustiena, fiindu că cei pe catosi sunt siliti se luero pentru candidatulu guvernului, daca nu vrea se intre in temuția, pentru multele abusuri ce au comisut.

Peste totu la noi domnii de la potere se mena cu manele pline ventu, si — de buna na ca voru si seceră furtuna.

Noi multu ne miram pre aici, că — ce se se radima acesti domni intru insolentia loru de vatema si dripescu legea si dreptulu si pre poporu, crescandu astfelui o ura in contra loru din cele mai inversiunate!

Si la noi tota lumea secundăea Albina, candu totu striga că — „nu-e bine asiá!“

[L. Bozoviciu (Banatu,) in iuniu 1875.
(Scenele minunate asupra cortesilor domnesci!) Fiinduca miscamintele electorale sunt astazi la ordinea diley in Ungaria ferientoria de popora, mi-permitu a reporta si din aceste părți despre atari. Avandu a calatori pre aici, in afaceri familiari, ajunsei sambata seara in 26 l. c. in Bosoviciu, unde fusese suprinsu vedindu in töte pările lume multa strigandu in gura mare: se traiésca generalulu Doda! Intrebai că ce va se dica acestu intusiasmu? Apoi — nu se cile dle; astazi a junsu ai unu domnul Herglotz, ca contra-candidatul dului generalu Doda! — Ei bine: „dar de ce nu strigati si lui ca se traiésca? — Ba strige mam'a padurii, că noua nu ni trebuie!“

Eramu destul informati si vedindu scene, mi-cugetai că — dlu Herglotz si-va fi perduto totu gustulu de deputatia in acestu cercu. Dar carendu me convinsei, cumea — nu e chiar asiá, căci totu in acea séra s'a arangiatu in onoreea acestui candidat o serata cu jocu, la care densulu pe la 9 ore s'a infacisiztu cu multa bucuria. — Mauedia domineca desdemintea, vedui totusi pe dlu Herglotz neodichit, ca se lu dieu desperstu. Elu siedea in gradina preotului catolicu ca o matia plojata, dar — era inconjuratu de consiliari, cari pe semna lu-imagineau totu naintea spre blamu. Dupa esirea din s. biserică, multimea comunitatea din oficiu se adună naintea casei comunali si azi dlu Herglotz se infacișa pentru de-a-i desfașură program'a, dar azi se vre vedé comedie!

Fiascul devenit adevăratu scandalu; portarea bravilor graniceri era inaltatória de anima. Presentandu-se dlu Herglotz la ferestre, elu fu salutat cu intusiasmate urări de „Se traiésca generalulu Doda!“ De aci incolă la fiesce care evenitul celu roșu, poporul respondea cu „Se traiésca Doda!“

Mi pare forte reu, că in asiá secomotu n'potu intielege program'a intréga; dar incepându l'am intielesu, carele suna cam asiá: — „Domnii mei romani! sunu romanu cu tota anim'a; am crescutu cu Romanii, am lucratu si voiu lucră pentru Romani; căci-i iubesc din tota anim'a,“ (Audi la dragoste! dar de unde a naibei, atât'a de o data?! Ei bine, fie asiá; dar déca e asiá: déca intr'adeveru atât'a iubesc pre Romani dle Herglotz, apoi făbine si dovedesc-o — erutindu-ii si lasandu-ii in pace; căci — déca si cunosci, apoi vei scii, că granitieri nu iubesc pre veniturele ce li se obtrudu.)

De altmire dlu Herglotz — n'a vorbitu, ci — a ce titu de pe hârtia; Dileu scie, cine-i-a scriu acele frasi demagogice, ca tocmai să-lu blamidie naintea poporului! Se vi spui si — din cine s'a compus multimea: din antiștele comunali, cari mai töte au fost citate din oficiu, sub protestu mintiunoso, că adeca in acea dia se va tine conferinta in privint'a impărtirei pamanturilor. — Dupa acestu scandalu publicu, poporul nestricat s'a dusu cătra ale sale, ér dlu Herglotz cu ai sei s'a in-tranit la „nu-prandiu splendidu,“ in otelulu localu, la care a participatu vr'o 20 de persone, parto mai mare neromane, si în fruntea romanilor a stralucit pocitulu Dragalin a din Caransebesiu, apoi vice-primariul, faimosul comercante Brancovic din locu, ale căruia bravure de naute de vero 2 ani cu vr'o 40,000 fl. a bietului poporul din Almasiu, p'aini sunt in prospeta memoria, — in sine dlu jude regiu Keezán, carele in orul 37 alui Albinei statu de multu se superbăda de sciul' si intielegint'a sa, si carele asta data inca si-dede una testimoniu de o prostia colosală, redicandu unu toastu in care pronuntia, că Romanii pana astazi au fost ca vitele, (firesce va si judecatu dupa sine!) acuma ince-lu li-a resarit unu lucéferu, ca se-i acota la lumina! Se intielege că — Herglotz este acel lucéferu!

Mai disce intre alte absurditati, cumea „Doda“ lucra pentru Maiestate, ér Herglotz — pentru poporul! Atât'a insa o pati, căci unele voci i obsevara de locu, că — Doda este fiul poporului si creditiosul Imperatului, ambilor bunu si amatu; elu lega pre poporul de Imperatulu; elu este adeveratul representante alu nemului seu. Atât'a a ajunsu.

Dupa aceste comedii dlu candidatul bine blamatu impieună cu aliajul sou Broncoviciu, o luxu mai de parte, dar nu cătra Međedja, cum era program'a, ci cătra Caransebesiu, apoi nici nu pe drumul dreptu, prin Prigora, ci — avandu tema de acestu caibiu de Dodisti, apu-cara pe unu drumu lateralul, pre unde totu se n'ie scapatu de demonstratiuni din partea poporului!

Se vorbesce prin popor, că dlu Herglotz dupa aceste patianii, ar fi injuratu si amenintiatu uritu pre — Romanii sei, pre cari arăta de multu ii iubesc, dar cari se aretară astătu de nedomi de iubirea sa!

(Aste scene — pe semne vor fi causele a estărilor, de cari ni vorbesce corespondint'a din comitatul Severinului! Red.)

Eugeniu,

Ciclova-montana in 30 iuniu n. 1855.

Onorata Redactiune! Ocupatu cu tine-reca esamenovalu din protopopiatulu Bisericei-albo, mi-a lipitul templu de a compune si tramite protocolulu adunării nôstre electorale, tienutu in 24 iuniu in Racasdia; deci si pana la tramitera aceluiu, dorindu a lu suplini, vinu a ve rogă se binevoiti a publica urmatöriu insciliare:

„Adunarea electorale de partid'a natu-nala a alegorilor cercului Sasca, introdindu-se in 24 iuniu n. in Racasdia, sub presidiu onoratului domnului Alessandru Popoviciu, parochu in Merceina, constatandu-se compusa mai din tota intielegint'a naională din cercu, a candidati in unamitate si cu mare intusiasmu pre magnaiefulu. Vincentiu Babesiu de ablegat pentru diet'a viitorie, ceea-ce intreaga poporatiunea cercului a primitu cu ea mai mare bucurie.“

Pavelu Gaitoviciu
notariul adunărei candidatore.

Cerculu Bocsiei, (Carasiu,) 1875.

(Reflexiune la unu articlu, aparutu ca inseraturi in suplementul diuarinu „Neue Temesvarer Zeitung, nr. 127.) — Onoratulu publicu editoriu si-va aduce aminte, că in nr. *

21 alu pretuiutei foi „Albina,” a aparut una plansore grea in contra judeului regescu Zenobiu Bordanu din Boesia, tramisa de catre 14 intelectuali romani din acestu districtu deschisindu-se cu cele mai viue colori portarea scandalosa a acestui jude regescu, manifestata mai cu sema in tempulu din urma la trei casuri, si anume: odata intr-o adunare numeroasa a alegatorilor din cerculu Boesiei, candu densulu cu patim'a orba, atat de multu se sfortia a ese uta candidatura administratorei lui dominial Seidl-Tolgyesy, in catu devenit de risulu si batjocur'a poporului; a dou'a ora intr-o ospeteria din Boesia-montana, candu a racinu ca unu turbatu contra acelora, cari cutesara a se scandalisa de portarea sa; era a treia ora -- noptea la unu casu de incendiu, candu in voi'a sa eea buna strigă si sberă catre cei presenti ca unu nebun.

Responsul din suplementul amonitii -- este subscrisu de 33 individi, parte mai mare nemti, apoi preoti si crestini greco-catolici; dar vr'o duoi, pre eari ori unde, numai in aceasta societate nu ii-am si asteptat; pentru ca, responsul e -- plin de malitia, insinuatiuni false si spresuni ordinarii seu chiar murdarie -- atat in contra scriitorilor articulului din Albina, cat si in contra Albinei si Redactorelui ei. Se vede ca -- responsul a tienutu, cumca gribianitatea e argumentu de combatere, precandu ea -- intaresce numai atacul.

Nu respunde aci mintea si judecat'a matura, ci mai multu ur'a personala -- contra celor 14 intelectuali din „Albina” si specialu contra „Albinei” si a redactoru ui ei. Ei bine, cum pe o astfelu de paschila, Romanul de anima se nu se mire a asta subscrisu pre unu Vasile Diaconovicu, barbatu de seriositate si chiar de credintele si principale Albinei si ale redactorelui ei!

Apoi, candu omulu ceterose sirulu celor subscrisi si vede ca -- ce felin de omeni sunt ei, i sta mintea pe locu, candu recugeta, ca acestia, reconoscendu pe deplinu faptulu desprocare s'a scrisu, nu potu si in stare nici se combata, cu atat mai pucinu se recifice accea ce s'a scrisu; de ora-ce, pre catu scimu, mai nici unul dintre ei n'au fost de facia la oile pure in critica; apoi fiindu mai toti siidenti dela societatea calci ferate si rezive dela Seidl-Tolgyesy, de unde si-a sub-

societati, -- fiindu unii siumari, altii lemna..., tii zidari, altii arendatori, altii er ampolati de ai societatii, er romanii mai toti coreligionari ai lui Bordanu, in fine acesta unelte ai cameraderiei lui Tolgyesy -- trebuiescni splicam lucrul asi, ca Seidl-Tolgyesy cu totu aperatulu seu -- trebuia se - lu apero pe Bordanu, ca nu cumva se i se intempe vr'unu reu, se - lu perda dora; pe langa acesta deca mai consideram, ca pentru subscriserile din „N. T. Z.” sa colindat multu prin unu bietu siumari alu societati, caruia multi iau aratatu usi'a, er multi dintre cei - ce subscrisera -- nici nu sciu ca -- ce au subscrisu, unii chiar nici sciindu ceci si scete, altii era si tienendu ca au subscrisu hartia, si nici vi sandu de articululu costionat, si in fine fiindu ca avemu de lueru cu omeni forte cu patima si fara de nici o conscientia, cari de nra si mania nu sciu in ce cotu se - si de; cu unu cuventu, considerandu totu cele premise, afiam de lipsa a dechiarar, ca ar fi sub demnitatea nostra de omeni de omenia, a ne ocupu cu una articolu de asi natura, si de aceea dicem simplu domnilor: C'e negru, negru remane, ori catu ve invectati a - lu espela.

E special la duo dinte acci paschilanti dicem: Ierta-li D'omne, ca nu se iure facut!

Ca de inchirare, fiindu ca laudatii domii au disu la finea articulului loro, ca judele regiu Bordanu se se mangai cu responsul ce ministrul de interne a datu lui Babesiu in diet'a trecenta la intercaluinea co i au facut'o, in privintia abusurilor si foradelegilor din comitatulu Temesiului, -- adeca se nu deea multu pe cele - co se scru in „Albina,” dechiararam ca este naturalu ca eei cu abusurile si foradelegile se nege autoritatea folilor, cari vinu a ii infara in publicu; totu atat de naturalu insa este, ca -- lumea ce le vede si le sente nu numai se le creda, ci se scandalisedie de ele si de -- aperatori lor.

Cati - va dintre cei 14.

Caransebesiu in 28/16 iuniu 1875.

Diu'a de ieri fu pentru Caransebesiu si pentru comunele dimprejur, o dia de mare insemnata.

Dlu Generalu Traianu Doda, fostulu deputatu dietale si - fece darea de sema despre tieoul'a sa in Diet'a tierii, era dupa aceea, la rogarca alegatorilor, primi de nou candidatur'a pentru Diet'a viitora.

Dupa - ce magistratulu din locu nu concese a se tiened adunarea alegatorilor in piata, unde ar fi fost locu mai potrivit, alegatorii se adunara in curtea casei magistratuali -- in numeru de 1000 si mai bine, unde dlu Generalu la 9 ore fu invitatu prin o deputatiune, compusa din tote nationalitatile. La sosire elu fu primitu cu cele mai viue urari de „Se traiesca!” apoi incepandu - si cuventarea -- disse poporul, se fie cu bagare de sema la cuvintele ce lo va rosti, caci sunt multi contrari, basi dusmani, carii vor vr se intoreea si sucseaca cuvintele sale, pentru de a li - si altu inticlesu de cum an ele; spuse mai de parte, ca densulu in diet'a tierii, anoturatu programei sale, s'a tienutu de partid a positionale nationala, dandu totdeodata definitiunea adeverata a partidei nationale.

Treced dup'aceea la tienut'a sa -- poste totu ilustrandu cu esemperi si apoi specialu cu privire la cestinile tenetorie de fost'a granitie, exprimate in cele 11 puncte din proiectulu de resolutiune, datu dieci in 31 maiu 1874. Aceste 11 puncte dlu generalu lo explică pe largu alegatorilor, carii aproba din anima toati pasii si tote incercările deputatilor nationali de a asecură drepturile si intoresele de vietia ale fostilor granitieri. In ceste puncte este cuprinsu si dreptulu granitierilor asupra muntilor. Dlu generalu spuse, ca acesti munti din timpuri nepomenite au fost eschisivmente ai acelora comune, cari ii posiedu si astazi acum insa se facu incercari d'aa imparati in doue.

Deputatii din fost'a granitie au staruitu ca acestu dreptu ce - lu au fostii granitieri usupra muntilor, se se asecure printre lege speciala; ceea - ce insa Diet'a nu facutu in anulu trecenta. Dreptu aceea densii renointu in anulu acestu proiectulu de resolutiune, au cercutu ca acelu puncte dintr'ensulu, cari le potre resolvi ministeriulu in cerculu seu de activitate, se le efectuiesca, er pentru acelca cari receru o lege speciala, se pregatesca proiecte de lege pe sema Dietei viitorie.

Dupa - ce acestu raportu fu primitu din partea adunarii cu cea mai mare multumiri, si insufletire, dlu Generalu dice catra: tori, ca -- ca fostulu loru deputatu si de detorintia, a se sfatu si donii si d alegerea viitorului deputatu.

Aci dlu generalu spuse multumii, ce insusiru trebue se aiba alosulu: opatatu; de departe explică cei mai insemnati §§ din gea electoralala, spuse ca niente nu ii potre sili a votat pentru unul seu pentru altula, ci lorli stă in buna voia, a alge pe acol'a pre carele lu - vreau densii, si daca totusi cineva s'ar incercă a - ii castigă in partea cui va cu promisiune de bani seu cu amenintări, acol'a va fi aspru pedepsitu, si daca va fi diregatoriu, pe langa acoea si - va perde si diregatora.

In urm'a acestor frumose deslucirii, dlu I. Posta rugă in numele adunarii pe dlu generalu, se primesca de nou candidatura, ceea - ce urmandu, dlu generalu intre cele mai viue urari de „Se traiesca!” si - desfarsură de nou program'a in inticlesu programei nationale, adaugandu ca: nu ne promite nimicu alt'a, de catu ca va lupta ca si parn' acum a pentru dreptulu si binetle alegatorilor sei, pentru dreptulu si binetle si fericea tuturor poporalor din patria comună si cu deosebire pentru binetle si fericeira poporului romanu!

Adunarea se inchiea in eea mai buna ordine, era alegatorii petrecuta pe multu stimatulu si iubitulu candidatu intre neintrupe -- strigări de „Se traiesca!” -- paua acasa.

Acesta adunare redestopă era si virtutile romanesce in pepturile granitierilor, a caror credintia si alipire catra Tronu si patria sa dovedit in totu timpulu si pre tote campurile de batalia; era pe contrarii nostri ii consernă totalminte. Fie ca densii să invete din acestea a pretiui virtutea si a urm' nemoralitatea, carea incepe a - si redica capulu amenintiatoru! -- I....

Varietati.

(Aperatii d-lui min. Tisza) In „Egyet. es M. Ujs,” de mart'a trecenta, o domna din Temesiora, Maria Milez, veduv'a unui pretor, adresădă d-lui min. regiu de interne o intercaluinea despre hotii, comise in comitatulu Temesiu, cum -- de bona sema nu se mai potu audii din alta tiéra Europa! -- Do, d-e ministre Tisza; ea - ti omeni pre eari si aperatu, si despre cari ai avutu cutesarea a dice lui Babesiu in Dieta, ca -- calum-

niadu pre acei functionari publici. Ei, dar a cetea strigare de -- „hoti, lotri, celai!” este acest'a in publicu, in contra administratiunei temesiane. Seu ca dora -- acest'a vi este modelu de a organiză si civilisă tiéra si Orientele?!! --

* (Daunele caute de orcan, ape si grindină) in patria noastra, p. ecum si in monarhia intréga -- sunt enormi, dar de departe dea se pot constata. D. altimtire pe fiecare dina sosecesc cele mai triste sciri, despre noue calamităti de acesta natura. Este chiar o disputa, ca ore -- care parte a monarhiei si suferita mai multu? Boemia pretinde ca -- ca; caci daunele ei trecu peste 5 milioane floridi; Ungaria pretinde ca -- numai dauna de sambat'a trecuta in Buda si prejuru, bine calculata, va ajunge cifra de 6-7 milioane, ei dar in unele altele parti si au ne in Transilvania se se fie causat daune asemenea forte mari. Tote insa aceste daune nici pe de aproape nu se potu compară cu cele din Francia, anume din Tolouse si prejuru. Acestea dejă se pretiuosec la 300 milioane de franci, er nrul omenilor morti la 3000! -- Unu anu precum se vede, dintre cele mai periculoase pentru bunastarea poporului europen.

(Societatea „Petru Maior”) si - va tiened sedint'a generale ord. de inchirare domica, 4 iuliu n. a. c. la 4 ore d. m. in localitatea sa. La acesta sedintia se invita cu totu respectul toti dini membrii.

Bpesta in 1. iuliu n. 1875. G. Vuia, mp. presed.; P. Kesu mp. secretariu.

(„Albin'a Pipdu”) foia pentru literatura, stiintele si arti -- reapară sub redactiunea amabilelului si destrului scriotoriu romanu G. H. Grandea. Ea esse in Craiova do doue ori pe luna, in formatu mare de cete o colă. Se abonedia numai pe unu anu cu pretiuosul 20 franci, adaugandu - se pentru strainate si portulu postale. Foia reapară la 15 aprilie si si stau acum a nante trei ani. Dulcet'a si profunditatea serierilor duii Grandea sunt recunoscute chiar si de nepretenii sei literari. Dlu Grandea a scrisu multisoru si acesta imprejurare ne dispensa a - lu incarcă de laude, caci credem a - fi cunoscute productele literarie, si asta este cea mai poterica lauda. Eta aci si sumariulu celor trei ani aparuti: Precurvintare; Europa orientala; Scolele macedonene; Nunta la Albanezi; Convorbiri literarie: Poesia germana si Goethe; Poesia erotica la greci, -- Caracterul si scrierile lui Edgar Quinet; Convorbiri

... Espositia artistilor din 1864 in Bucuresti; Poesia: Ode din Sato si Anacreon in Bucuresti; Poesia: Ode din Sato si Anacreon in Bucuresti; Poesia: Ode din Sato si Anacreon in Bucuresti; Convorbiri literarie: Poesia: Ode la Slavii, Albanezi si Romanii din Bucuresti; Goethe si Vether. Miscarea si educatia poporului in Occidente, studiu de Philare Monasales; Convorbiri Scientifice: Naturalistul american Audubon; Vulturul si lobada, -- Pasarea poliglotă, -- Pivedulu auriu, -- pagini din Audibon; Cronică literara: Traducerea Catilinarelor lui Cicero, -- Memorile lui Juda; Poesii: Idealul, poemă de Belintieanu, -- Rodica, idila de V. Andreescu; Convorbiri sociale: Cum ne judeca dragostini, -- Amortirea societății noastre, -- Cultura românescă; -- Junii si Batranii. -- Partidul viitorului, Convorbiri liberale: Despre traducerea lui Corneille de d. George Sion; Fragmentu din tragedia Heracle, tradus in versuri de d. George Sion. Poesia populara la Muromecroni, Serbi, Albanezi si Macedoni (urmare); Despre Henri Heine, din Cercul de Nerval; Poesia: La umbră lui Balcescu de N. I. Polichroniade, -- Intemelzu, poemă de Henri Poine; Cronică literara. Revista Junimeei - Ortografiile numelui Rimnicu.

(„Multiamita publica”) Subsemnatulu aduce prin acesta a sincera mea multiamita d-lor: A. Belesiu, Popasu, Fagarasianu, Bogata, A. Pridie, I. Dubau, A. Dasichevici, I. Cluje, G. Baiulescu, St. Velovanu, V. Nicolescu, V. Vasiliu, I. Vorobchievici, C. V. Popu, V. Calancea, P. T. Missir, Husiatinschi, I. Lutia, E. Suciu, E. Isopescu, Moldoveni, si mai multori anonimi, cari au pusuna dela mana si prin una colecta m'au adus in placuta pusetiune, de a potre solvi banii colegiali in suma de 13 fl. fl. 10. cr. v. a. po semestrul de veră. Viena in 26 iuniu n. 1875. Ionu Grigorescu juristu in an alu II.

Din Viena, sub datul de 22 iuniu a. c. ni s'a tramis spre publicare, dar din lipsa de spaciu pana acum a n'am potutu publica urmatorele:

„Cu privire la o corespondinta a noastra in „Telegraful Românu” nr. 44, sub firm'a de „Unu student romanu din Viena,” prin carea se incercă a se detrage din valoarea telegramelor adresate conferintei nationale din Sabiu de la 23 maiu a. c. sustinendu - se, ca aceea telegrafo ar fi fost tramis numai de vreo - ativa tehnici si medicinisti din Transilvania, -- subscrisii in urm'a impotericirei ce aveamu,

venim a dechiară, ca suntem in pozitie de a documenta contrariul, si prim urmare a acelei telegre cu totu dreptulu i' sa da subscrisarea de „studenti romani din Viena.” Inse acest'a numai atunci ne semntim oblegati a face, candu vom sefi ca non imul intradeveru este student român din Viena; caci noi dum cum cunoscem caracterul si onorabilitatea studentilor vienesi, tare dubitam, ca acelui sunosim ar fi unul din mediul nostru; er deca totu si ar astă vre unu atare individual in studentii din Viena, -- atunci deces este omu de onore si consciu despre asertunile sale, asteptăm ca va fi cu numele intregu la lumina, si - si va apăra si videturu deschisul dreptul ce si - lu tiene atacatu. -- La din contra privim intréga a ca corespon - intia anonyma din „Telegraf. Rom.” de o manevra toudentiosa si reumatiosa.

Dr. I. Popa, mp. Med. Dr. I. Hosanu, mp. din Bucuresti-Vinosa, sub din Sfiosim in Ungaria; p. a. muntulor apuseni in Nicolae Popescu, mp. Transilvania studintu techn. din Brasov in Transilvania.

Invitare!

Asociatia transilvana pentru liter. si cultur'a poporului romanu, avenda a tiened estu anu a adunare generala straordinaria in Alba-Iulia in 18 iuliu c. n. comitetulu de arangare constituut aci roga pe toti acel'a, cari vor dorii a participa la a - est'a adunare, sa binevoiesca pana in 14 iuliu c. n. a se insinu la subscrisulu presedinte, pentru ca de temporiu se se pota ingrijiti de incerturile necesarie.

Alba-Iulia 29 iuniu n. 1875. Mihai Cirea mp. Alessandru Tordasianu mp. notariu presedinte.

Publicatii tacsabili.

Concurs:

Se scrie concursu pentru vacanta parochia din comun'a Marcovetiu, cotoatu Timisul, protteratul Versietiului, cu terminu pana la 1. augustu st. vechiu, a. c. candu se va efectui si alegerea.

Emolumintele sunt: una sesiune de pamant; dela 207 case cate 1 fl. v. s. de casa si stola indatata, -- Doritorii de a ocupa acesta parochia au de a - si tramite cursele instruite cu tote documentele prescrise in statutul org. bis. dlu protopopatu Ioane Popoviciu in Mercina per Vardia.

Marcovetiu in 14 iuniu 1875. 1-3 Comitetulu parochialu, in contielegere cu dlu protopopu tractualu.

Pentru ocuparea postului de capelanu pro lunga parochulu gr. or. Ioane Grosavescu din Teregova, protopresbiteratul Caransebesului, se scrie concursu cu terminu pana la 22 iuniu st. vechiu. Emolumintele sunt: Una a treia parte din totu venitulu parochialu.

Doritorii au a - si tramite cursele bine-instruite, amesuratul statutului organicu, adresato sinodului parochialu, prin protopresbiteratu.

Teregova, in 5 iuniu 1875. 2-3 Comitetulu parochialu, in contielegere cu pre onor. dlu protopresbiteru tractuale Nicol. Andreviciu.

In comun'a Cianadulu-serbescu din comitatulu Torontalului, diecesa Aradului, -- prin despartirea ierarchica formandu - se o parochia noua pentru credintosii romani de religiunea greco-orientale, Veneratulu Consistoriu diecesanu alu Aradului, prin ordinatia din 17 aprilie a. c. nr. 179 plen. a dispu inplenirea acestei parochii.

Dotatiunea este: una sesiune completa de pamant urbarialu de 32 jugere catastali, competitiole de biru si stole dela 200 case; -- inse sesiunea parochiala e insarcinata si cu unele pretensiuni crariali de contributie restante de pe anii trecuti, ale carora lipesc si pusa in curgere, si astă din venitul sesiunii se va destina o parte pentru depurarea restantei de contributie, er sum'a recuperata spre acestu scopu se va licida cu fitorialu parochi.

Deci doritorii de a dobendi acesta parochia, au se si inaintide petitiunile proveide cu documentele prescrise, conformu statutului org. -- si anume cu testimoniu de calificatiune pentru parochia de frunte, 8 clasi ginnasiali si maturitate -- pana la terminulu prescriptu, diu' sloru Apostoli Petru si Pavelu, 29 iunie/11 iuliu a. c., candu se va tiened si alegerea in facia locului; petitiunile sunt a se adresă comitetului parochialu si a se tramite protopresbiterului concernint la Banat-Comlosiu. --

Cianadulu-serbescu, 10 iuniu c. v. 1875. Comitetulu parochialu 2-2 romanu greco-oriental, in contielegere cu minu protopresbiterulu tractualu. V. Sierbanu mp.

Precum anunciaramu in nrulu trecutu,

dâmu si asta data for'a nostra in nrul duplu, cu atât mai vertosu, caci de o parte marea multime de materialu ce ni stă pe măsa, intetiesce acăstă, érd'alta parte — caci considerăm, cumca septeman'a viitoră, intru carea cadu cu gramad'a alegerile de deputati cele co ne privescu mai d'apropo, — atentiuenea de buna séma ai va fi multu mai tare ocupata intr'alte părți, decătu ca se fînu in stare a scôte foia regelatu. —

Budapestă, in 3 iuliu n. 1875.

In óra a una-spre-diecea, cea din urma ce ni mai iérta a ne socotí, că: ce óre facem? Cum ni eroimur sărtea si viitoriu? Cum ingrigimur de — binele copiilor, nepotilor si strane-potilor nostri? — nu potem a nu spune onoratului nostru publicu, a spune națiunei romane — cu tóta cea mai adunca parere de reu, dar francu si respicatu, că — suntemu forte nemul-tiamiti si ingrigiti, că — dupa tóte reporturile ce avem de prin cercuri, intieligintă, sufletulu, cugetulu poporu si alu națiunii, in fac'a alegerilor ce ni stau innainte, pré in rare locuri si — pré in mica mesura a fost la inaltmea chiamării si detorintiei sale! astfelui in cătu — vrendu a fi drepti, trebuie se marturisimur, că abia cunoscem 3—4 casuri, unde cu anima mangaiata potemus laudàmu zelulu si dovoramentulu manifestatu in lupt'a nationale!

Trandavă si ticalosia — au fost multu mai generale si mai batatorii la ochi, spre mare defestare a contrarilor nostri! Apoi ómenii nostri, cei ingagiați poterii in contra nostra, chiar si au-jucatu alăripulu intr'unu modu ne mai pomenit!

Noi — am strigatu si strigatu si invetiatu si indemnătu din tóte poterile nostre, dar — vócea nostra parte mai mare a sunat in pustia!

Inteligintă se scusa cu — stricatiunea poporului, carele n'ar vré se asculte; poporul ni jora, că inteligintă nu e buna de nemic'a, că — mai tóta este — séu fricosa, séu venatoriala de folose parteculari, marsiave!

Noi — cătu numai am potutu, am crutatu personalitatile; dar le avemur no-tate cu totu cu fapteleloru, si — in totu casulu ni vom trage séma cu ele. Vom petrunde si cercá rerunchii, si vom aretă lumii, cari sunt fii cei perfidi ai maicei romane, ce o tienu pre acăstă atâtul de reu injugata strainului, intunerecului, amarului!

Ce ne prinde mirare — e, ca de si cei mai multi cărturari, pe intrecute nu facu nemic'a, séu facu numai reu, numai netrebnici; totusi ei se infuria, déca cine-va vine a-ii critică si condamnă!

Inteligintă din părtele Aradului s'a distinsu prin tienut'a ei zelosă si firma in miscările electorale; sperămu că ea — la alegerile de poimane luni, ni va spelá facia, luminandu in tóte păr-tile cu demnulu seu esemplu!

Foile magiare nu potu se laude destulu — ordinea si liniscea, ce pana acuma se observa la tóte actele de ale-gere, ori-căti si de căte partite se fie fost candidatii: se dorim, si — spre tóta intemplarea se stăruim, ca aseme-ne se se tienă si in cercurile nostra, facia de alegoriori nostri; dar — alegoriori nostri la tóta intemplarea se-si faca detorintă, ca — asiă se li ajute Ddieu!

Apelul

Catra fratii alegorori, romani adeverati, din cerculu Fagetului!

Alegerea de deputati pentru Diet'a tierii, ni este la usia: oa este chiar joia viitoră, adeca in căte-va dilo, si noi, multimea romana, noi adeveratii Romani — nici prima astadi nu avem omulu nostru, candidatulu nostru nationalu, ca si andu n'am ave nici o lipsa si dureo, nici unu scopu si interesu!

De septeman de dile — cărturarii cer-cului s'an sucită si s'au avercolit si au facutu felu de felu de incercări, ca se scape de cur-cele cele rele a le amagitorilor, si amagitorii nu se potu laudă că ar fi isbutit a portă de nasu pre toti cărturarii romani; dar — du-rere, nici cărturarii romani, ori căta intie-leptiune desvoltara e, nu se potu laudă, că si-ar fi gasit pre candidatulu loru si s'ar fi ingrigit do sigur'a alegera a acelui-a.

Si asiă, domniloru si fratielor alegori romani, diu'a de joi o se afie cu totulu nepregatiri, si o se mergemu la elegere — dora pucini, dora multi, insa pentru candi-datu strainu, — strainu de sange, séu strainu de cugetu, — ceea-ce este totu un'a!

Espriantile de tóte dilele ni spunu, că contrarii binei poporului romanu — tomai acăstă cauta si dorescu; cauta adeca si dorescu, ca Romanii se nu se pótă intielege in-tre sine, se nu aléga dupa trebuint'a loru, omulu loru, ci — se fie siliti a alege pre acel'a, pre care li-lu voru aduce si recomandă domnii, pe omulu domniloru, care se luccre susu la Dieta dupa plieculu domniloru, si in locu d'a spune dorerile si lipsele si dorintile dreptale p'popu-lui romanu, si in locu d'a lucră pentru usiu-rarea sarcinilor poporului, se face domni-lorū martur'a, că — asiă este bine, si că — mintu acei romani cari striga, c'mea asiă este nedreptu si reu pentru Romanu!

Pentru ca deci, lumea se nu ne tiona pre totii, pre poporul cu totu cu cărturarii sei de ómeni slabii, de ómeni uitati de sine si de de-to-rintiele si interesele loru; pentru ca con-trarii nostri se nu si-bata jocu de noi, considerandu-ne de o turma necuventatoriu, pre care o mana denapoi totu blastomatulu si obrasi-nicul; pentru ca se doverimus chiar popora-lorū patrici, că ni pricepemus dreptulu si scim'u se ne folosimur de elu:

Noi am aflatu se-aperatu de lipsa, că — fiindu acum a timpulu pré securtu pentru de a ne mai poté adună in conferintie, — se pro-vocănum prin acăstă a pre toti bunii, seriosii si zelosi alegori romani din acestu cercu, ca joi, in diu'a alegerii, desu de deminétia cu totii se se infaciosiedie in Fagetu si cu totii la 6 ore de deminétia se se adune pre campulu bisericii romane gr. or din Fagetu; apoi acolă se ne intielegemus despre persón'a, carea se fie a nostra, intru interesulu nostru, dupa programma liberala nationala.

Cu totii — asiă dara, cei buni frati si Romani adeverati se fie la loculu si timpulu amintit, si — nici pre unulu nemic'a se nu-lo impedece a vent, acolo fiindu taber'a alegorioru adeveratul liberali din acestu cercu; acolo trebuindu a ne intielege, că cum avem se ne facemus detorintă cea santa si se ne folosimur de dreptulu celu frumosu, pre care ni lu da legea! — *Duo prioti nationali*.*

Budapestă, in 2 iuliu n. 1875.

Ah, se credeti, că nu este sub sóro — porcui mai obrasnicu, de cătu — omulu porcui, cundu este orbitu de interesulu seu cinicu, adeca porcescu!

Bagati bino séma: la anul 1872, dom-nii de la potero candidara, si prin falsificarea listelor electorale si prin corumperile si pre-siunile cole mai misiele, alese in cerculu Sascei din Carasiu, in contra lui Babesiu pre unu pop'a Alecsa, pro unu omu, carele nici in sferele sale proprie nu a sciutu se se afie acasa, carele pururiá in tóta privintia se dovedidu de o absoluta nulitate morală si intelectuale, si apoi — i dedera titulu de reprezentante alu clerului romanu din — „de Ddien scut'a diecesa a Caransebesului!“

Ei binne; acăstă au facut o pecatosu de Lonyaisti, urgisiti tierii. Dar — ce veti dice, déca vi vomu spune, că partid'a d-lui Tisza, ce a venit la potere ca se și vindece gangren'a causata patriei prin guvern'ele de mai nainte, mai alalta-ieri intocmai asiă casi cu trei ani mai nainte contele Lonyay, dupa ce nu potu-gasti omu de omenia si cu minto in Banatul intregu, pre care se-lu puna contra-candidatul lui Babesiu in Sasca, chiamă si ingagiă pre acelasiu

*) Domnii preoti, duoi din döue părți, ni scrisera cam asemenea, dar se care de sine, căte unu apel; noi insa am aflatu cu cale a le contrage intr'un'a, si tocmai pentru că nu le publicămu din cuventu in cuventu, nu ne sentim indreptătiti a subscrise pe facia numele ambilor domni; dar — la loculu si timpulu seu, suntemu, convinsi că se vor afia si chiamatorii si — toti cei chiamati. — R e d.

blamatu si posu pariate Alecsa si-lu espădu in diosu, recomandatu — firesce — poterii publice!

Ei bine; dar — déca este asiă, déca g'noiulu vi e bunu, pentru d'a batjocuri pre Romanii, — cu ce frunte, cu ce dreptu faceti porc'a, de a scrie in „Hou“ si în alte foi de ale voastre, cele mai infame injuriu in contra dui Dogariu, candidatulu partiei nationali din Aradu! Cum DV'ostre, domniloru de la potere, poteti se ve indignati pentru candidarea unui omu solidu, cu bona stare, cu remure nepetatu, cu vedi'a cea mai buna la toti căti-lu curiose; ale cărui fapte filantropice sunt conosute juriu imprejur, pre carele sinădele diecesane l'au distinsu de repetitive ori, alegendu-lu in con-sistoriu si in Epitropia fond'rilor, carele chiar si in representanti'a municipiului urbanu se distinsu prin tienut' sa se disertă ocașioni? D'apoi că — in asemenea cu candidatul vostru pop'a Elek, cu acestu blamatu si b'incrotatu — morale si materiale, dui Dogariu este omu mare, este superioru, ca ceriul de pa-mantu!

Acăstă s'o sciti, se ve rusinatciarlatani-lorū liberali, deca sunteti capabili de semtiu de rusine. —

Suntemu óre in Europa civilisata. ori in Asia barbara?

Baia-de-Crisiu, comit. Zarandu, 23 iuniu n.

Inteligintă romana din comitatul Zaranului, in 12 a lunei iunie a tenua aici o conferintă amicabile, in privintă candidării de deputati dietali. Dupa unele desbateri serișc, cari se vor sei mai tardi, s'a decisou unanimitate a candidă in ambele cercuri electorale ale comitatului totu pe fostii deputati, si anume in cerculu Bradului pe I. Hodosiu, ér in alu Halmagiului pe S. Borlea. — Cu inceputul lunei curinti si magarii nostri, séu traindu cu pseudonimulu loru, „partid'a liberala guvernamentală“, inca a tie-nutu conferintă totu in acestu obiectu, si a decisu, ca in cerculu Halmagiului se puna contra-candidatul pe Solyom Fekete Ferencz, procurorul reg. din Baia-de-Crisiu, — ér in cerculu Bradului inca in 3 a luaci curinti au rogatu pe Dlu Dem. Moldovanu, consiliariu aulicu in pensione, de presentu proprietariu in Trestia, se primăscă candidat' a ca contra-candidatul cu programma guvernamentală! Se intielege că dlu Dem. Moldovanu a refu-satu. Destulu că apoi domnii magarii au re-venit la o apucatura, punenda de contra-can-didatul lui Hodosiu pe cunoscutul renegatul Mihail Gergely din Clusiu, in sperantia că pe ilegori, prostii de ei, ii vor poté confundă si aduce in rotacire cu acestu nume de Moldovă!

Totu pe atunci se vorbiu ici-coliă, că in acea conferintă a magariilor nostri s'a fi m' decisu, ca prin candidatulu loru, adeca prin procurorul reg. Solyom Fekete Ferencz, se céra dela guvern sub óre-care protestu, ca se tramita cătu mai curendu potore armata, in credintă — firesce, că astfelui se va intimidă acestu popor de vlahi si asiă denisi si vor poté ajunge scopulu forte-iusoru, adeca vor reesi cu contra-candidatii loru, ér lumeni apoi vor bucină, că — chiar si poporul Zarandului a capitulat naintea marului Tisza! De si acăstă faima, dupa tie-neca conferintie romaniilor se riștă mai desu, si se latia din ec in ce mai tare, noi — n'am credut'o; n'am potutu crede că dlu ministrul Tisza se ajunga la atât'a ticalosia, in cătu se recurgă la astufelul de mediloce, cari nu sunt nici onorabili, nici constitutionali, ci invederati — teroristice, si demne numai de despoti! Si asiă pe acăstă faima n'am pusu nei unu pondu.

Dar ce se vedi! Ieri primariul din Baia-de-Crisiu amblă in ruptulu capului, se faca cortele pentru aproape 800 de soldati si 28—30 de oficeri, cari — precum dicea elu, au se sosescu adi-mane! — faim'a se lati in data ca fulgerulu si pe poporul si pe noi toti ne cuprinse mirare si instrainare, nepotendu-princepe, ca ce ar cauta aici atât' potere ar mata, si cum se se pótă in-orletă la noi 800 de soldati intr'unu oriasiul, care abia numera 110, adeca una sua dies case, dintre cari érasi ea mai mare parte este ocupata prin oficiali; ba chiar si dintre acesti'a unii ne afandu cor-tele in Baia-de-Crisiu, locuiesc prin satule vecine! —

Marturisimur că noi, inca necu acuma nu voiamu se credemus faim'a despă venirea soldatilor, dar mai tardi ne convinseram, că intru adeveru dlu ministru Tisza, sub protestu că in comitatul Zarandului securitatea persoanei si a averii ar fi in mare gradu po-richtitata, a ordenatua ca numai de cătu se se tramita unu batalion de lini, care face pre-eum spunu unii cam 800 de feitori si cu 30 de oficeri. —

Si — findu că este de comunu conoscutu, cumca in acestu comitat au dominat si dom-nesci liniscea si ordina, si securitatea cea mai completa, toti se intrebau: Cine óre a potutu scorni marea mintiuna si a face dui ministru

Tisza in infam'a relatiune falsă? — Vice-comitele si pestetotu autoritatea comitatului scim' că n'a facutu acăstă, caci nu potea, n'avea de unde face reporturi despre fapte, ce nu es-sistu. — Comitele supremu, carele conosce si trebuie să conosca starea comitatului, inca n'a pututu face astufelul de arcatare, atât de con-traria faptelor!

Mai tardi intielesaramu dela unu dnu demnu de tóta increderea, că procurorul Solyom Fekete Ferencz ia spusu, cumca presideantul tribunafului regescu din Baia-de-Crisiu ar fi cerutu poterea armata, pentru că in patru comune, c'i ocasiunea segregării padu-reloru — s'ar si opusu unii omeni, se nu taia din padurea satului 1/100 pentru scola comunale! (Nota bene: Scola comunale in comitatul nostru nici nu exista! Cea un'a, redicata de guvern in Baia-de-Crisiu, se dice a fi scola de statu. In intregu comitatul nostru exista numai scole confesionali. Si asiă — chiar si amentulitul pretestu este o scoritura miserabile.)

Adeveratu este, că din partea tribunului s'a facutu la oficiulu vice-comitelui aratare, pre cumca in patru comune omenii s'a si opusu la tajarea 1/100 din padurea comunei pe sém'a neexistantei scole comunale, si a cerutu brachiu, carei sa si datu numai de cătu. —

Dar apoi si acel trebue bine a se scă, că de unde si cum s'a escatu acea pretinsa resis-tentia? Au fost adeca tramsi din partea tribunalului in acelle comune pentru pertrac-tare indici, cari nu sciu limb'a poporului, si asiă ne scindu splică ómenilor, că — de ce este vorba, ma — precum se va vedé mai la vale, in comun'a Ocisoru in locu de a splică, au injuratu poporulu, asiă neintielege-reia s'a escatu din grosiela esmisilor tribuna-lului regescu seu prin aceea, că esmisii ne-precependu liub'a poporului, nu se potau intielege cu omenii. Resistentia fapteca nici n'a fost, n'a fost vatematu nimă neci cu cu-ventulu, cu atât mai pucinu in fapta! Atât'a a fost tota pretinsa resistentia! Adeca, repetindu: esmisii tribunalului pentru unu deputu alu lora legalu, nu s'au potu intielege cu omenii. Si chiar astazi in comun'a Ocisoru, respectivul esmisu alu tribunului regescu a esitu in facia locului cu bra-chiul ordinat do v. comite, care brachiu s'a cuprinsu din pretorele respectivu, comisariul do securitate si cu persecutori, si — dupa ce pretorele in limb'a poporului a splicatul si — pentru ce s'a ordinat brachiul, ómenii nu sciu a se mira din destulu, negandu că liar si fost a minto, măcar — a se opuse candu-va, c'i din contra alirmantu că din tre domnii esmisii ai tribunalului anume unula mai lungu, in locu de a li splica, că pentru ce scopu si po a cui séma vré se tao din padurea comunale, a injuratu poporulu numindu omenii „hoti si tălahi“; dar că — pe langa tóte acestea, insusi judele comunale a luata lantiulu in spate si a rogatu pe Dom-nii esmisii, se vina cu densulu si se mesure si-tua din padure cătu poftescu; acei domni insa au refusat, si fara a mesură s'a dusu cătra casa!

Dupa aceste desluciri poporulu se de-chiară, că densulu nici prim'a data n'a facutu si nici acumua nu face vr'e resistentia seu opusetiune, din contra a rogatu comisiunea se mesure si se tao din padure, conformu legii, cătu se cuvinte; si asiă transisii tribunalului si-au facutu si finit u luerarea oficioasa in tota liniscea si ordinea, fara a si aflatu măcar o umbra de resistentia!

Atiuseramur mai susu, că unu domnu ni a spusu, cumca ar fi auditu dela Dlu procurorul regiu Solyom Fekete Ferencz, că militia s'a cerutu prin presiedintele tribunalului regescu; noi ince acăstă tocma nu o potemur crede, c'i mai multu credem, că cererea se va facutu, conformu decisiunei conferintei magariilor, chiar prin dlu contra-candidatul si procurorul regiu Solyom Fekete Ferencz, pentru scopu de pressiune a spiritelor la ale-gere!

De altintre precum spuseramur, milita-s'a ordinat prin Dlu ministrul Tisza, fara intrebarea auctoritatii comitatului, si procuror se vede, numai dupa o relatiune simpla a lui procuror candidatul de deputat; si acum — motivul si s' opulu relatiunei contrarie ade-verului, dupa cele premise, si suntu dejă cu-noscute si pricepute.

Chiari acuma se respondi o alta faima; adica, că magarii au decisu, ca dupa ce vor sosi soldatii, numai adeveru dlu ministru Tisza, sub protestu că in comitatul Zarandului securitatea persoanei si a averii ar fi in mare gradu po-richtitata, a ordenatua ca numai de cătu se se tramita unu batalion de lini, care face pre-eum spunu unii cam 800 de feitori si cu 30 de oficeri.

Si — findu că este de comunu conoscutu, cumca in acestu comitat au dominat si dom-nesci liniscea si ordina, si securitatea cea mai completa, toti se intrebau: Cine óre a potutu scorni marea mintiuna si a face dui ministru

Precum suntemu noi informati, v. comitele a relationat dui micistru Tisza, si i-a dovedit cu date si documente necontestabile, cumca in acestu comitat nu numai ca securitatea personei si averii nu este periclitata, ci pretotindeniile a domnitului si domnese se linisce, ordine, si securitate — ca nici in tiera! pe acestu temeiu totu odata rogandu-lu, se dispuna numai decesu retragerea poterii armate din comitat, unde ea s'a adus pe basa unor relatiuni false si unde ea este spre greutatea poporului, care si asa este destul de seracu! Firesc ca noi dupa triatile experintate din trecutu, nu potem astepti ca aceasta relatiune a V. comitelui sa aiba efectu; caci Domnii dela potere si-au scopul loru, er de adeveru, dreptate, erutare a poporului nostru romanu de greutatati si de maltratari nu pre voru se auda, si asa soldatii — probabilmente voru ramane aici pre capulu bietului poporu, spre necasutu si suferinti chiar a bietilor soldati, cari din lipsa de cortele vor si siliti cate 5-6 a siezd cate intruna chiliutu! —

Si acuma dupa premissele acestea vedindu astfelui de apucature si fapte brutale, astfelui de demoralizare, astfelui de maltratari, astfelui de foradelegi, — intreburi nu ar si mai bine, mai consultu, si chiar la timpu, se imitam si noi pe fratii nostri din Transilvania, se ne retragemu cu totul dela alegeri si dela ori ce lupte constitutionale, pre cati dñi maglari nu le suferu din partea noastra, si asa prim acestu si ferim poporului nostru de maltratari, brutalitati, corupzioni, cu unu cuvent de demoralizare si barbara procedere, la carea suntem expusi decandu cu domnia acestu magiara; er pe domniele loru se-i lasam si facu de capu? —

Eu din parte-mi eugetu, ca ar si mai bine, si de ore ce precum nununai din foi publice, dar si privata sciu, si scimu cu totii, ca asomene foradelegi, maltratari precum si corupzioni se intempla mai pretotindeni, mai vertosu printre Romani, asa mi-iau libertatea a atrage atentiu a conductorilor nostri asupra acestei cestiuni si a ii roga, se bine-voiesca a se pronunci in privinti a acestu! *) — Ilie.

Oravitia in 27 iuniu 1875.

In pretiul Albina din 8/20 iuniu a. c. nr. 38, s'a publicatu din cerculu Oravitiei, dupa mai multe corespondinti, despre alegerea de ablegatu, unele date si impregiurari neisacte si incomplete, cari potondu a mistifica deverul, a innegri persoane si a seduce populu nostru, si astfelui tocmai a face servitie artidei contrarie Romanilor a la alegerea de ablegatu, reclama ne-aperata rectificari, deschiri si completari.

Ajunge din capulu trebei a spune, cum ca intr capii intelegerile romane de aici se vede a exista o urta desbinare, de unde incurzi-tragu originea totu de intelegerile si intrigile, ce apoi duc ap'a la mormant a partidei contrarie.

Voiu numai o impregiurare forte caracteristica a impartesti, spre a putea dejudeca starea lucrului. Joi in 17 iuniu a. c. a tenuutu partidul guvernamental pentru Wodianer o conferinta in Cacova, la casu dui Notariu comunali si advocatei T. Miclea, la care conferinta au fost de facia: 1.) P. Vuia, judele cercualu administrativ din Oravitia; 2.) colegulu seu Balogh F. din Crasiova; 3.) Ales. Ratiu, not. comunali din Goruta; 4.) Iacobu Molin, not. comunale din Comoriste; 5.) I. Botosiu, jude comun, totu de acolo; 6.) I. Lazăr, judele si 7.) Ioanu Popa, subjudele din Tiefaniulu-micu; 8.) Ioanu Olde, judele din Foroticu; 10.) Nic. Popescu, paroculu gr. cat. si 11.) Eftim Popa jude din Chernecea; 12.) Nic. Carbunariu, parochulu gr. cat. din Secasiu; 13.) Paunu Cimponeriu, notariu comun. 14.) Aulus Tiugui, jude si 15.) Dim. Rusu, parochulu gr. cat. din Tiefaniulu-mare; 16.) im. Miclea; 17.) Ionu Firca, jude si 18.) P. Bordanu, parochulu gr. orient. din Cacova; 19.) A. Gyorgyevics, directorul la c. r. societate de drumu de feru de statu; 20.) Vas. Bordanu, comisariu de securitate; 21.) Dr. Aur. Maniu, notariu publicu, cesti din urma toti trei din Oravitia. — In acestu intr-altele dui P. Vuia, judele cercualu administrativ, spre a capacita si amagi pre Romanii de facia, ca se fie de partidul guvernului, pentru d'a alego ablegatu pre Wodianer, deosebulu, pentru de a da pondut morale causei sale s'a provocatu pre Dlu A. M., asesorele de la tribunatu, si pre Il. Traila, advocatei din Oravitia, dicindu ca si aceastia ca Romanii de frunte, suntu de partida guvernului si pentru Wodianer! In scurtu dupa aceia unu Romanu de frunte din Oravitia in-

trebandu despre acestu pre sumitul d. P. Vuia, si reflectandu-lu, cum a potutu elu se provoca aceste doue persone acolo in conferinta spre a influenti in poporu? — dlu pretore a respunsu, ca elu este autorisatu de a dreptulu a spune, cum ca ei suntu de partid a, guvernamental si cumca si ei recomenda Romanilor pre Wodianer de ablegatu, firesc pentru banii sei multi ce are, caci — alia veritate n're!

Cumca este vorba d'a eorumpe cu bani, si inca multi bani — pre alegatori pentru alegerea lui Wodianer, acestu este unu ce cunoscutu in tota Oravitia si in prejuru; de ore ce dñi: 1.) Franc Wittmanu, advocatei societatei c. r. de drumu de feru de statu, a 2.) Iul. Schnabel, 3.) Iul. Becker, 4.) Peter Sander, toti trei negotiatori din Oravitia, 5.) Rob. Bähr, 6.) Tim. Miclea si altii, cari forma mea comitetul central din Oravitia pentru alegerea lui Wodianer, — pre faca au spusu si recunoscutu in publicu: cumca ei, pentru aceea voiesc alegerea lui Wodianer, fiindu ca li s'a promis 5000 fl. pe sema scolii cetateniesei, 7000 fl. pentru zidirea casinei, 4000 fl. pentru Reuniunesa pusecarilor, 15-20,000 fl. ca de fundatuni pe sema scolelor romane din cercu. Taturorul acestor li putem dovedi acestea cu martori in facia, cu martori mainea caror au spusu si precunoscutei si acestea.

Afara de acestea, in specialu:

1. Dlu I. Miclea, vice-presi edintele numitului comitet pentru alegerea lui Wodianer, la ruga (nodea) de Rosalie din Maidanu, in facia publicului adunatu la jocu a spusu ca, — deca comun a va tieni cu Wodianer, atunci capeta 700 fl. v. a. (A se vede „Alba“ nr. 39.)

2. Dlu Iul. Schnabel, a disu catra docente Liuba celu tineru din Maidanu, si catra Ionu Simu din Agadiciu, cumca elu stă bunu, ca scobele acestor comunei voru capeta cate 500 fl. deca voru tieni cu Wodianer, si elu poate ascurata acestu si prin obligatiune formalu. —

3. Petru Bordanu, parochu gr. or. in Cacova si fratele seu Vas. Bordanu, comisariu de securitate, sambata in 26 iuniu, in tergul de septembra din Oravitia, intelindu-se cu Stef. Paulovicu preotu din Rusova noua spusera respectu, ca — Wodianer trebuie se invinga si se fie ablegatu, chiar 60,000 fl. v. a. stau la dispositiune, si fie-care alegatoru capeta 10 fl. era fructasi si inteligintii de la 100 fl. in susu; asomene si scobele capeta cate nesecu stete de florini.

4. Aless. Popoviciu, notariu comunali in Greovatu, in facia representantilor comunali si altor omeni din Brosteni, a disu ru de multu: ca acea comun a are sa capete 8000 fl. deca va tieni cu Wodianer.

5. Ionu Gutiu, juratu comunulu in Tiefaniulu-micu, la Filipu jidovulu bertasius din locu, in 20 iuniu in facia lui Dumitru Borca si mai a doi omeni calatorii din Valeadonii a indemnatu omenii si tieni cu Wodianer, celu bogatu, era nu cu Mangiuca; caci acestu este fotiorul de popa din Brosteni si vrse sa reintroduca birulu popescu ce este stersu in Tiefaniulu-micu!

6. Ionu Popa, subjude in Tiefaniulu-micu, carele nu de multu a impuscatu unu omu, precum este dovedit, totu insa ca se fie scosu din dreptatoru si stersu din listu alegatorilor, in casu sa a promis 5 fl. de persona la tiegavii covaci din comun, deca voru tieni cu Wodianer, caca ce duoi din tiegani potu marturisti. Totu acestu Ion Popa, dilele treute a fostu dusu si la Agadiciu, comun a invinsata, precum se aude, spre a casigá cu bani alegatori. —

7. Nicolas Bojinca, fostulu faimosu comisariu de securitate, acumu locuitoru in Ondade-feru, se vede a fi unu tramsu agentu principalu ai Wodianerianilor; deci elu sambata seara in 19 iuniu se areta in Tiefaniulu-mare, la romanulu celu de frunte in comunu cu numele Nicolas Braia si fagaduindu 500 fl. deca va tieni cu Wodianer, apriatu i-a spusu, ca in casu de invoire, si II. Sa, comitele supremu, care calatoresce prin comitat, varti in 22 iuniu, venindu la Tiefaniulu-mare, lu-va corecte. Dar N. Braia cu indignatiune a respinsu o propunere corumpatora si delocu mane-di dimineti a a imparsatu acesta intemplare representantilor comunali si altora din poporu, spre luarea la cunoscinta si spre observarea pasilor lui Bojinca. — Totu acestu Bojinca, dilele trecute a fostu cu asemenea scopu in Greovatu la o persoana de frunte, dar si prin alte comune. — Numai mai 3-4 omeni ca Nicolas Braia, si onorea Romanilor din cercu ar fi salvata, er cu dlu Bojinca am potu vorbi naintea sedriei criminali.

Este batatoriu la ochi, cum Il. Sa, dlu comite supremu George Ivascoviciu chiaru acum sub timpulu ferberilor pentru alegeri s'a pusu a caletorii prin cercuri, si anume prin acestu cercu, si a visitat notariatele si scobele. Apoi nu-e inca de candu au fostu inca de doue ori in Oravitia!

Dar mai de insemetate este, precum avem informatiune secura, cumca la initiativa d-lui Dr. Aurel Maniu, intre acestea si dlu Mangiuca a decursu naintea de candi-

darea lui Wodianer nesca desbateli in privinti a alegerei acestuia; la care ocazie dlu Maniu ar fi incredintat pre Mangiuca despre aceea, ca acum este timpul a-si face meritu pentru comune, de ora ce Wodianer voiesc a darui pentru scole 15-20,000 fl. si elu, Mangiuca, ar pota cu redi a sa a fi saptore medilocitoru spre acestu scopu. Se vorbesee mai de parte, cumca intre dlu Maniu si Mangiuca ar fi decursu pertractari si despre acea ca voindu societatea c. r. de drumuri ferate a pune de ablegatu pre Wodianer, alu caruata este celu mai mare actiunari si presedinte la consiliul din Viena al Societati, si care are la Societate, de dupa starea sa, mare influintu, — Societatea se predree oraselor montane dreptulu de tergu cu venitul seu, impreuna cu proprietatea pasiunilor comunali din aceste comune, la cari totu — comunele si asa au titlu neconstabili de dreptu; apoi in procesele urbariali a comunelor din prejuru, 15-20 la numera, pentru lemnaritu si jirovina se face impacatiuni, cati dreptul comunelor acestor este dovedit prin multe marturii jurate inaintea tribunalului. Acestea s'ar fi combinat a se face pro langa succesiv a incuiintare a comunelor, a caror advocatu in proces este dlu Mangiuca. Mai de parte se afirma, ca dlu Mangiuca, la provocare si repetitie incredintare a dui Maniu, ocazionalminto ar fi avutu pertractari si impartosiri despre aceste obiecte chiar cu personale concerninti competinti, dar se si fie convingu, ca este — numai o mistificare, o intriga, o strategie spre a pacali pre alegatorii romani, ca se pervena Wodianer neconturbatu de nimte — deputatul cercului! Din acestea se poate vedea, cumca nu fara causa vorbesee pre aici lumea multa si felurite despre candidaturu lui Wodianer.

Ce se atinge de candidaturu dui Mangiuca, acestu sa proiectatu in conferinta premergetoria din 10 iuniu a. c. la care au luat parte numai alegatori din Oravitia romana si cea montana, si care conferinta constituindu unu comitetul central, au otaritu conchiamarea unei conferinti din totu cerculu de alegere pro diu a de 19 iuniu, precum s'a si intemplatu. Programa dui Mangiuca este publicata fidelu intr-o corespondintia de aici in „N. Temes. Zeitung“ din 23 iuniu a. c. n. 141. (Am luatu conociintia de eu si este — program a unei opositiuni loiali precum este si cu rationala, dar — ea se radima pre cea a lui Senzey, carea in multe privinti nu satisface forta si fie a nostra. — Red.) Am fost de facia la ambele conferinti si potu incredinti, cumca atat dui Mangiuca, catu si partisani sai, au tienutu cu acuratetua principiele cuprinse in amontit a programa.

Cu durere insa trebuie se marturisescu, ca precum la primu, asa si la doua conferinta, delocu s'a cunoscutu desbinarea intre corifeii intelegerilor nostre de zici, caci au lipsit unii principali, ca dlu A. M. si dlu I. T. Ba ce este mai multu, se crede si se vorbesee pe aici, cumca in data dupa conferinta premergetoria din 10 iuniu, la catu vadile tienindu partidul lui Wodianer o conferinta in scola ceteata de aici, A. M. a fost primul domn ce s'a inscrisu la partidul guvernamental si declarat pentru alegerea lui Wodianer, ne-asteptandu macar conferinti a pentru contra-candidatul macar ca — sa descoreperi, cumca nici program a dui Mangiuca nu este de a dreptul in contra guvernului!) Observa aici, ca in „Oravitzer Wochenblat“ rezultatul conferintei premergetorie, cu tendintia s'a publicat numai unilateralu, macar ca redactorele in persona a fost de facia la conferinta, si bine a trebuitu se auda cumca desbatelerile au decursu precisu in intelelesulu programei publicata in „N. Temes. Zeitung.“

Forte tendintiosu si spre servitii contrarilor nostri, pentru ca ei se pota face capitalu la poporul romanu in contra dui candidatul Mangiuca, se vede a fi aceea impregiurare in articulul mai susu atinsu din „Alba“, cumca pasirea dui Mangiuca de ablegatu si spre a amagi poporul si ca — doi corifei indata dupa adunarea cea mare din 19 iuniu, au se plece la Posta, cu conclusulu de contra-candidatul acelu acelsi adunari, spre a-lu vindre lui Wodianer. — Cava mai danoasa nu se poate intipui si tocmai de aceea trebuie se vina omului la credinti, ca — chiar corifei din taber a contraria au trebuitu se nascoseasca aceea denuntatiune la „Alba“, spre a semena necredere in alegatorii romani ca cu catu mai usioru se reese Wodianer alesu contra lui Mangiuca. —

Dlu Mangiuca si-a spusu program a in conferinta din 19 iuniu, in facia a 290-300

de alegatori, deci cum poate numai cineva veni la ideia, ca unu omu de omenia, cu o vietă din trecutu atat de nepetata si cu o popularitate pre cum este a dui Mangiuca, primindu candidatura de ablegatu si spundu-si program a in facia unei adunari atat de numerose, ar pota se fie in stare de a se retrage de la candidatura, seu d'a nu tiene si observa program a sa? Noi cunoscem pre dui Mangiuca forte bine, si avem tare credit in caracterul seu, apoi dandu-ne chiar in vorba cu densulu despre aceste scorinti, in facia mai multor, cu desprentu li au respinsu si declarat de mintiuni tendintioase, scrisse de contrarii sei si ai causei nostre, dora chiar prin unii corifei romani, spre a face servitie contrarilor Romanilor la alegerea de ablegatu.

Daca va cade cauza romana, onoreala cercului ce s'a refugiu in persoana si candidatura dui Mangiuca va cade sub imprejurari favorabile ale conscripsiunii de alegatori facia cu unu Wodianer, pre care nici candu nu l'a vedutu acestu tienutu, nici a auditu graiulu, carele nici cu aceasta ocazie nu a venit spre a se areta alegatorilor si asu dà program a, ci si-a tram su pre numiti sei cu trentile de bancnote, ca se-i cumpere dobitoce: atunci numai unicu si uniu are de a se atribus acesta caderu rusinesca corifeilor, intelegerilor romani, cari din urele si dora interesele personali s'a despartit de cauza, si au parasit detorinti si facandu-se unela mersiava strainilor, lucra pe facia si pre sub ascunsu, pentru alegatorii lui Wodianer; Wodianer deputatul Romanilor !!

Este lucru publicu cunoscutu, cumca Dlu Mangiuca nici de cum nu au vrut se candidide de ablegatu, ci numai prin imprejurari intelegeri, spre a ni salva onoreala de batocur a lumii, a fost constrinsu la acestu pasu. — Unu alegatoriu.

Banda organizata de lotri romani!

Asa suna scirile prin totu foile magiare si magiarone, si noi credem ca — dora voru si adverato.

„Ellenor,“ organulu corporale al d-lui min. Tisza, a fost carele mai antai aduse scirea, ca din Romania a buitu o banda organizata de lotri in Secuime si — fora nici o frica si siuila a jafuitu si depredat, improscandu morte si focu! Gendarmeria a fost la locul ei si s'a portatu cu barbatia, dar ea n'a ajunsu, fiindu band'a organizata mai poternica!

Suna intr'adveru forte curiosu acesta scira, si — mai curiosu este, ca o sustin chiar acei domni magari, cari alta data vestiua in gura mare, ca — Romanul este atat de fricosu, in catu tremura de numele ungurului si mai vertosu a secuiului!

Noi — nu ni scimu altfelu explicam lucrul, decat ca — vor fi investit a se domnii lotri romani eroismu in acesta meseria de la vecinii unguri si secui! Caci — peste totu s'a observat, ca Romanul candu invitata virtuful magariului, apoi lu-intrece pe acestu in ele!

Noi — buna ora, cei dela „Alba“, cu Babesiu in frunte, treceau in ochii domnilor magari de cei mai virtuosi agitatori ai poporului in lupta nationale; in asemenea cu noi Baritiu este buzdura, er Densusianu — copilasi ce se joca cu buzdura. Ei bine; noi marturisim ca — am investit din scola magara si — tendinti a ni e, a rivalisa cu ei. Eta ce:

Domnii magari se se feresc bine, se nu li iaveti si urme Romanii manierele si vertuile, si nu incapa rivalisca cu ei in essentialelul — patriotismul, umanitatii, libertatii si dreptatii, asid precum le practica ei de 8 ani de dile facia de popora, caci — candu vor incepe-o Romanii pe acestasi daga, apoi pe domni ii-a batutu Ddieu!

Bage bine sema domnii magari dela potere, caute cu atentie indreptu la istoria, si se voru convinge, ca — renegatii nostri, adeca ai nostri cati au trecutu in taberele loru, tare ii-an intrerutu in vertutile loru. Aristocratu, despotu, tiranu, fariseu, hotiu si talhariu — ca renegatul romanu in tabera magara — nu se mai poate asta sub sare!

De aceea noi suntemu in contra renegatilor; de aceea noi predicam poporului romanu moral a si omenita si nationalitatea; caci — nu voim perirea magariului prin adoptarea vertutilor loru de Romanii!